

Stosunek Polaków do handlu

Wyniki badania zrealizowanego
dla Polskiej Konfederacji Pracodawców
Prywatnych „Lewiatan”

Luty 2006

RESEARCH INTERNATIONAL

Plan prezentacji

- Kilka słów o metodologii
- Opinie polskich konsumentów
 - Sklepy wielkopowierzchniowe za i przeciw
 - Stosunek Polaków do handlu w niedzielę
- Perspektywa przedstawicieli władz samorządowych
- Podsumowanie

Kilka słów o metodologii

Prezentacja pokazuje stosunek Polaków do handlu w dwóch, wzajemnie dopełniających się, perspektywach:

- perspektywie konsumentów
- perspektywie osób odpowiedzialnych na szczeblu miejskim za rozwój handlu (burmistrzowie, prezydenci miast, lub wskazane przez nich osoby kompetentne)

Badania zrealizowane zostały w dniach 06-10.02.2006

Obydwa badania zostały wykonane techniką wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo.

Kilka słów o metodologii

PERSPEKTYWA KONSUMENTÓW - blok pytań w Telebusie (wielotematyczny, cykliczny sondaż telefoniczny).

- ❑ Wielkość próby - 800 respondentów.
- ❑ Charakterystyka próby - reprezentatywna, kwotowo - losowa próba dorosłej ludności Polski kontrolowana ze względu na płeć, wiek, wykształcenie, województwo i miejsce zamieszkania (wieś/ miasto określonej wielkości).

PERSPEKTYWA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH - samodzielny sondaż telefoniczny obejmujący miasta powyżej 10 tys. mieszkańców.

- ❑ Próba obejmowała całą populację miast powyżej 10 tys. mieszkańców
- ❑ Wielkość próby - 301, w następującym podziale:
 - ↪ miasta do 20 tys. mieszkańców - 117 wywiadów
 - ↪ miasta 20-50 tys. mieszkańców - 103 wywiady
 - ↪ miasta powyżej 50 tys. mieszkańców - 81 wywiadów

Opinie polskich konsumentów

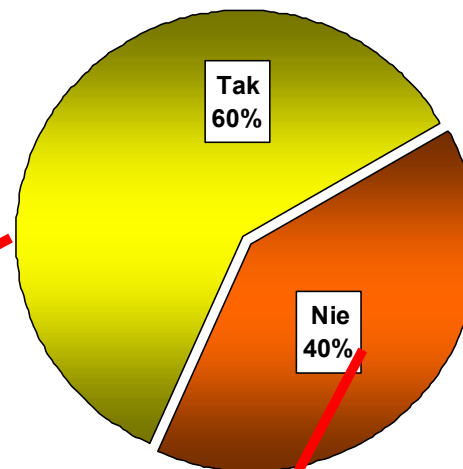
Sklepy wielkopowierzchniowe - za i przeciw

Czy w okolicy są i czy w ogóle są potrzebne duże sklepy?

Ci, którzy w pobliżu miejsca zamieszkania mają duże sklepy, w znacznie większym stopniu niż pozostali, dostrzegają, że są one potrzebne. Na potrzebę tego typu sklepów wskazuje 82% posiadających taki sklep w sąsiedztwie i 40% nie posiadających.

Czy w pobliżu Pana(i) miejsca zamieszkania znajduje się duży sklep - super lub hipermarket?

N = 800

N = 480

Czy uważa Pan(i), że taki obiekt jest w Pana(i) okolicy potrzebny?

Tak - 82%
Nie - 18%

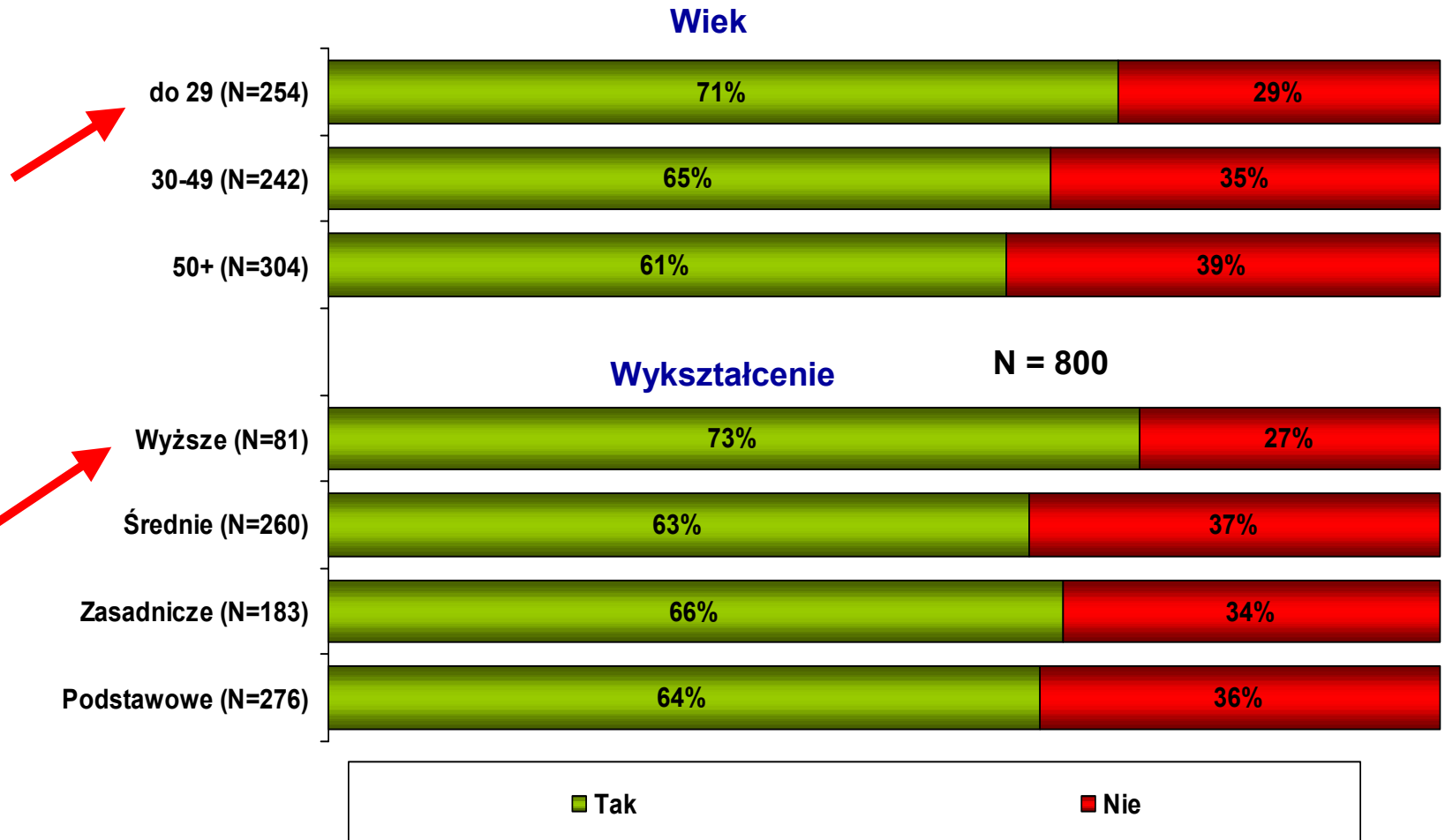
N = 320

Tak - 40%
Nie - 60%

Czy w okolicy są potrzebne duże sklepy?

Liczba zwolenników dużych sklepów spada wraz z wiekiem.

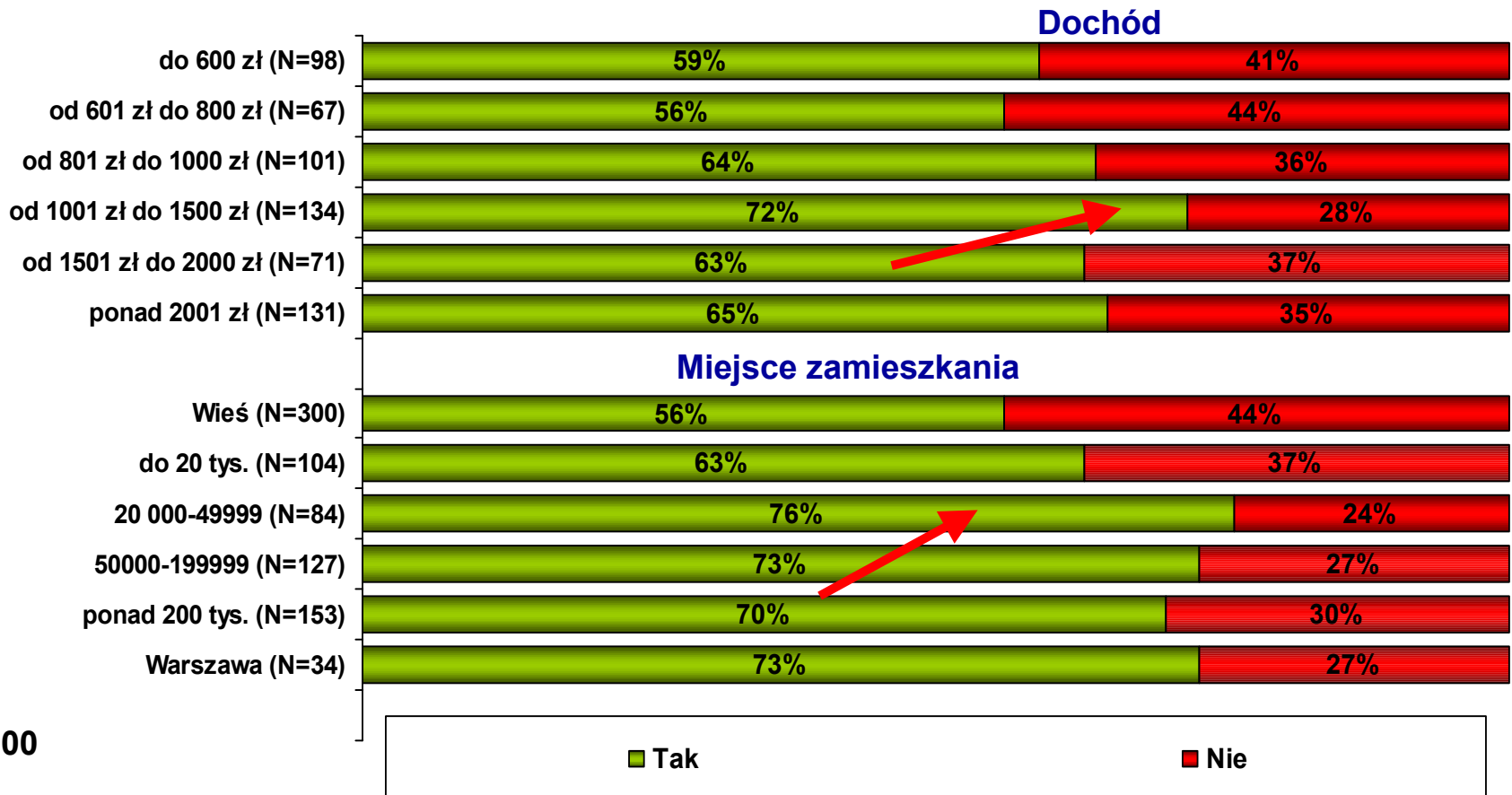
Największy odsetek zwolenników znajduje się wśród ludzi najmłodszych (do 29 roku życia) oraz wśród ludzi z wyższym wykształceniem.

Czy w okolicy są potrzebne duże sklepy?

Duże sklepy najwyższe odsetki zwolenników mają wśród osób o średnim dochodzie.

Najniższe odsetki zwolenników odnotowano tam, gdzie dużych sklepów nie ma - wśród mieszkańców wsi i małych miasteczek.

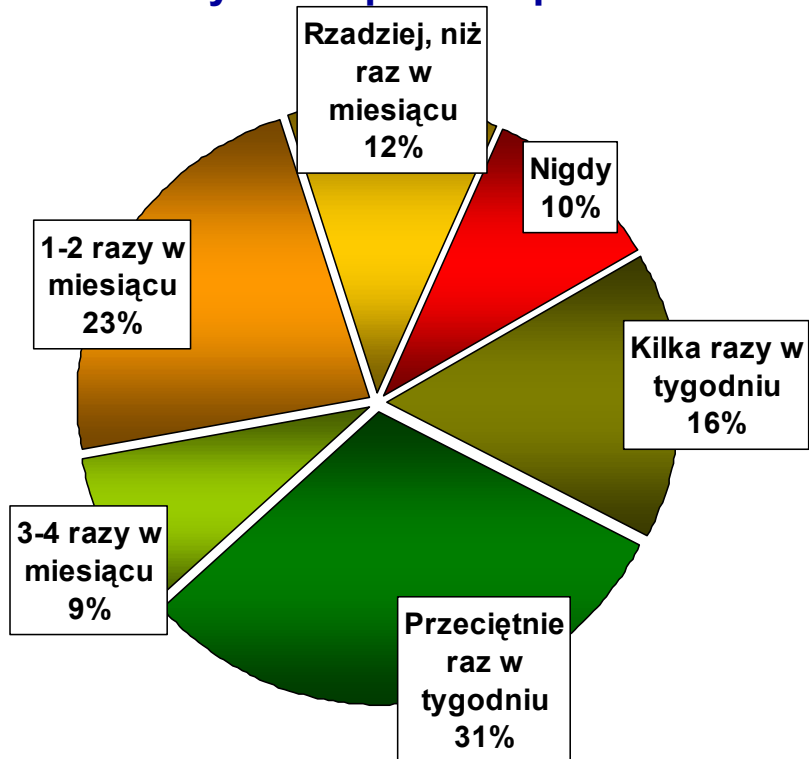

Częstotliwość dokonywania zakupów...

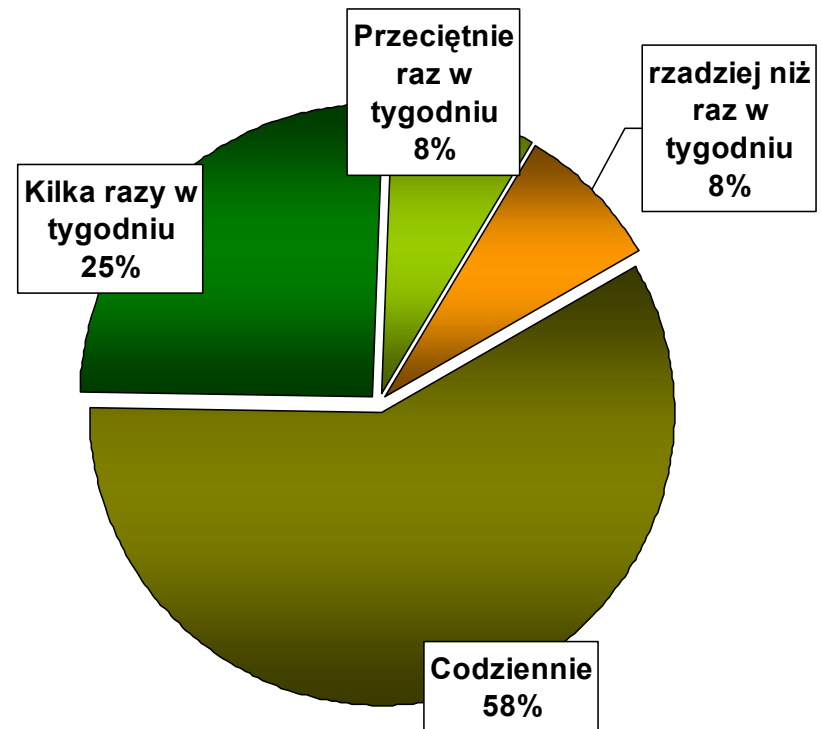
Małe sklepy osiedlowe to miejsce codziennych zakupów - 83% respondentów deklaruje, że robi w nich zakupy co najmniej kilka razy w tygodniu.

Duże sklepy odwiedza się rzadziej - 74% deklaruje, że czyni to nie częściej niż raz w tygodniu

...w dużym sklepie/ sklepach?

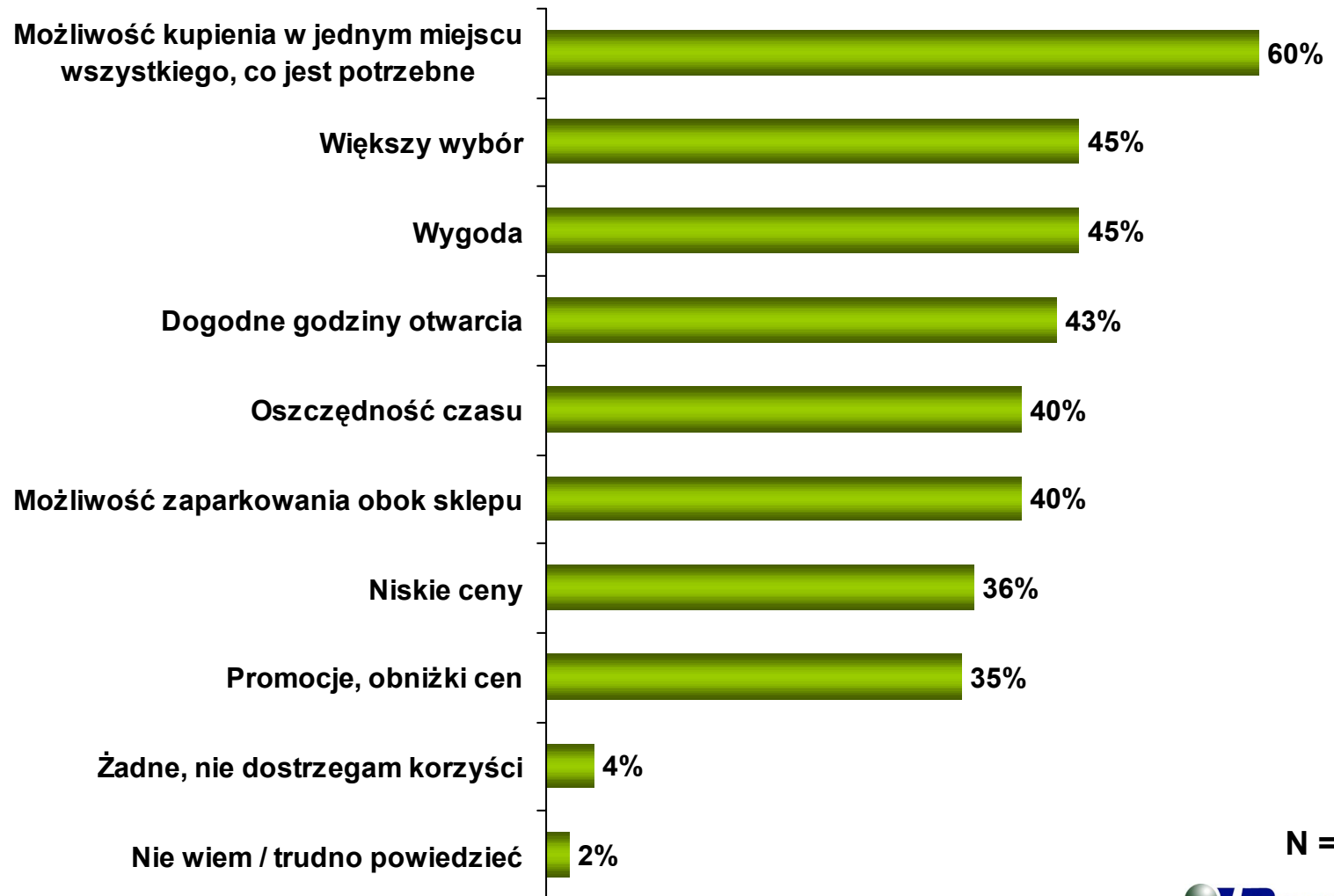
...w mniejszych, osiedlowych sklepach w Pana(i) okolicy?

N = 800

Korzyści z zakupów w dużych sklepach

Najczęściej wskazywaną korzyścią z zakupów w dużym sklepie jest możliwość kupienia wszystkiego w jednym miejscu.

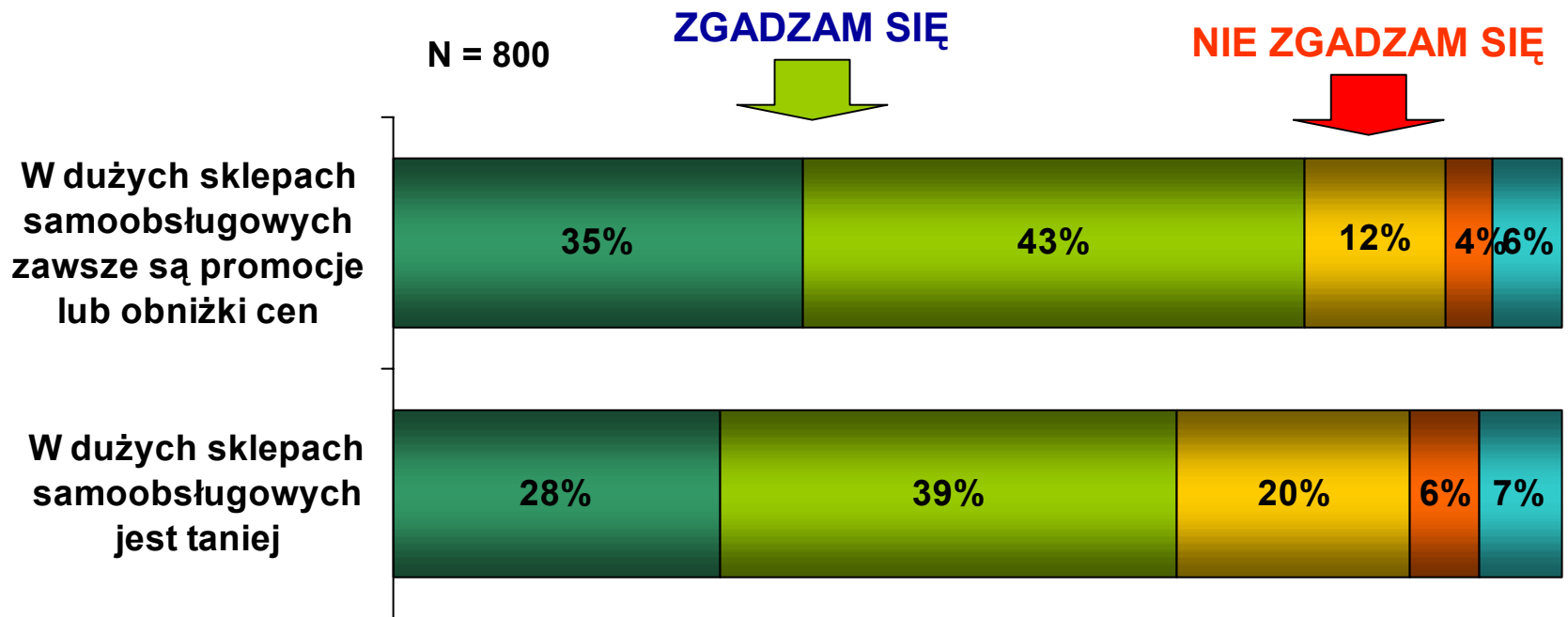

N = 800

Opinie o dużych sklepach - CENY

Niewątpliwą zaletą dużych sklepów są promocje i obniżki cen.

Większość respondentów jest również zdania, że w dużych sklepach jest taniej.

[4] Zdecydowanie się zgadzam

[3] Raczej się zgadzam

[2] Raczej się nie zgadzam

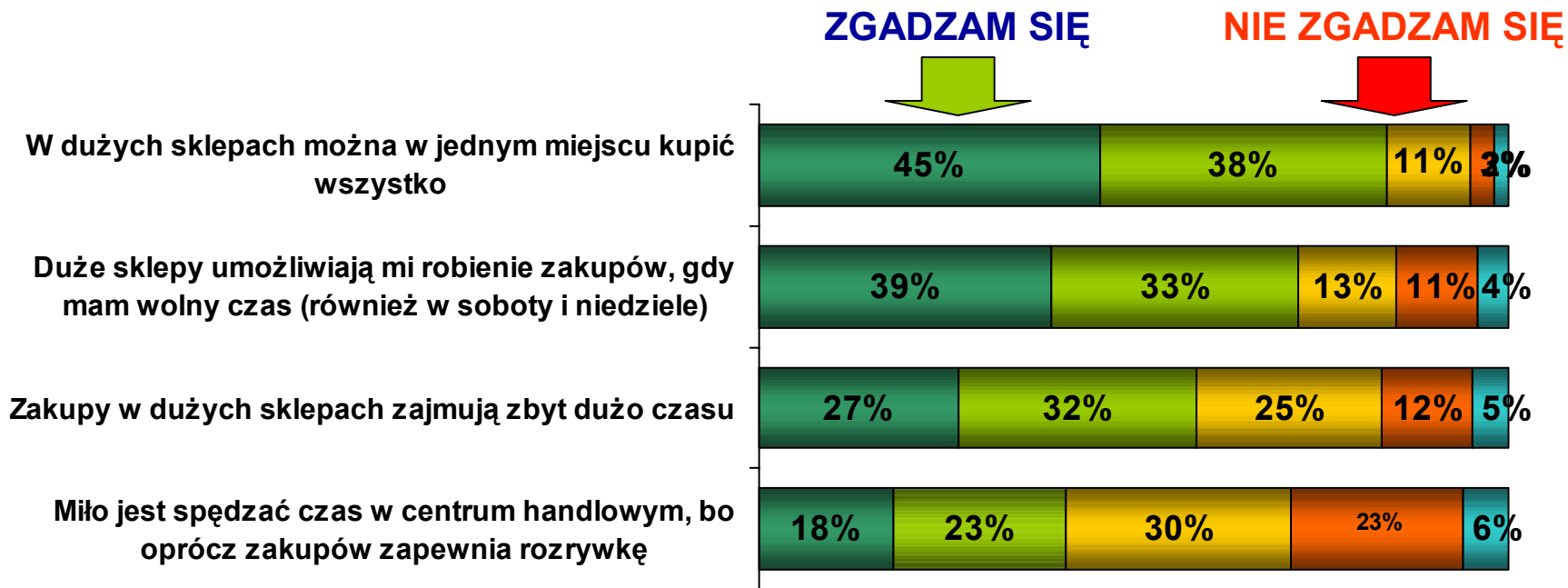
[1] Zdecydowanie się nie zgadzam

Nie wiem / trudno powiedzieć

Opinie o dużych sklepach - ZALETY

Zakupy w dużych sklepach to przede wszystkim wygoda zrobienia różnych zakupów w jednym miejscu, a także możliwość robienia zakupów wieczorami i w weekendy.

41% respondentów zwróciło także uwagę na fakt, że duże sklepy to nie tylko zakupy, ale również rozrywka.

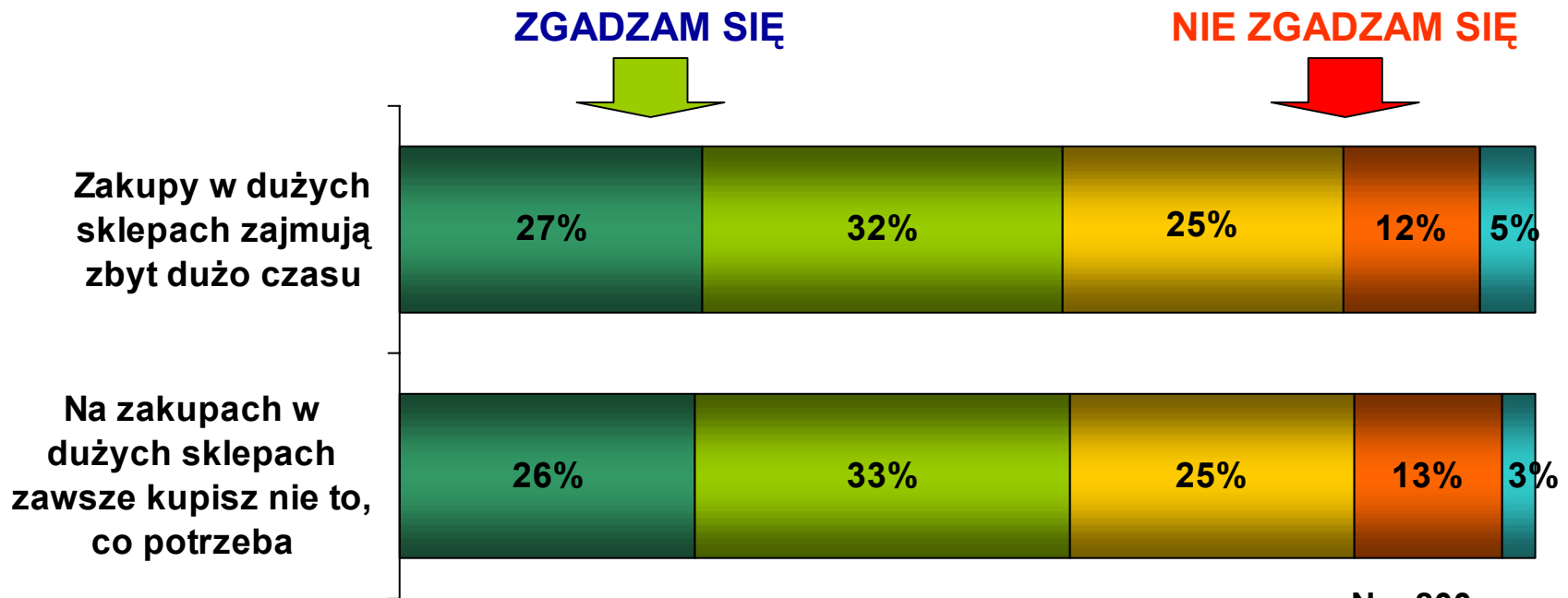

N = 800

- [4] Zdecydowanie się zgadzam
- [3] Raczej się zgadzam
- [2] Raczej się nie zgadzam
- [1] Zdecydowanie się nie zgadzam
- Nie wiem / trudno powiedzieć

Opinie o dużych sklepach - WADY

Ponad połowa respondentów była jednak zdania, że duże sklepy to „złodzieje czasu”, a także, że wizyta w dużym sklepie zwykle owocuje kupnem nie tego, co się zamierzało.

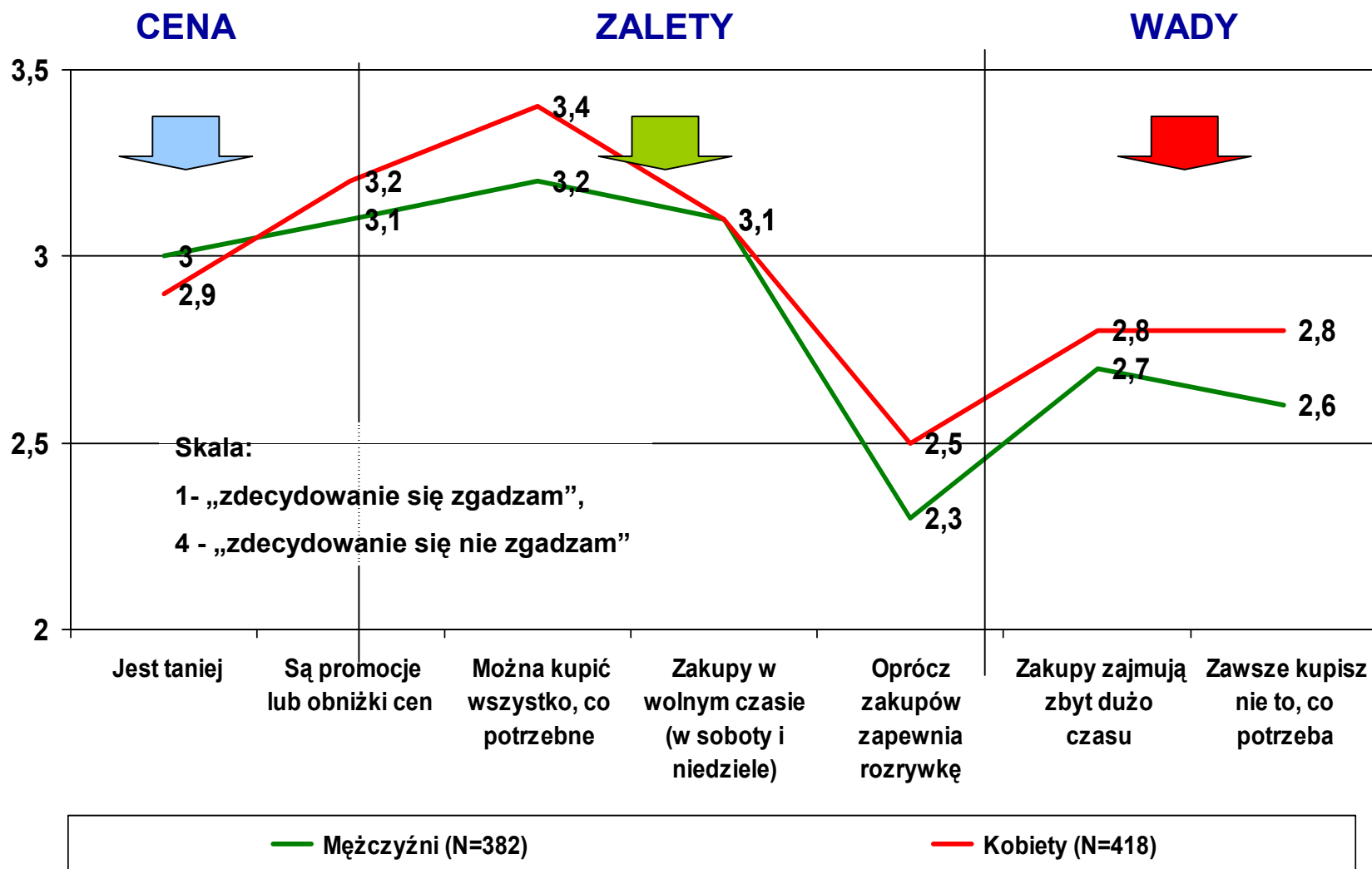

N = 800

- [4] Zdecydowanie się zgadzam
- [3] Raczej się zgadzam
- [2] Raczej się nie zgadzam
- [1] Zdecydowanie się nie zgadzam
- Nie wiem / trudno powiedzieć

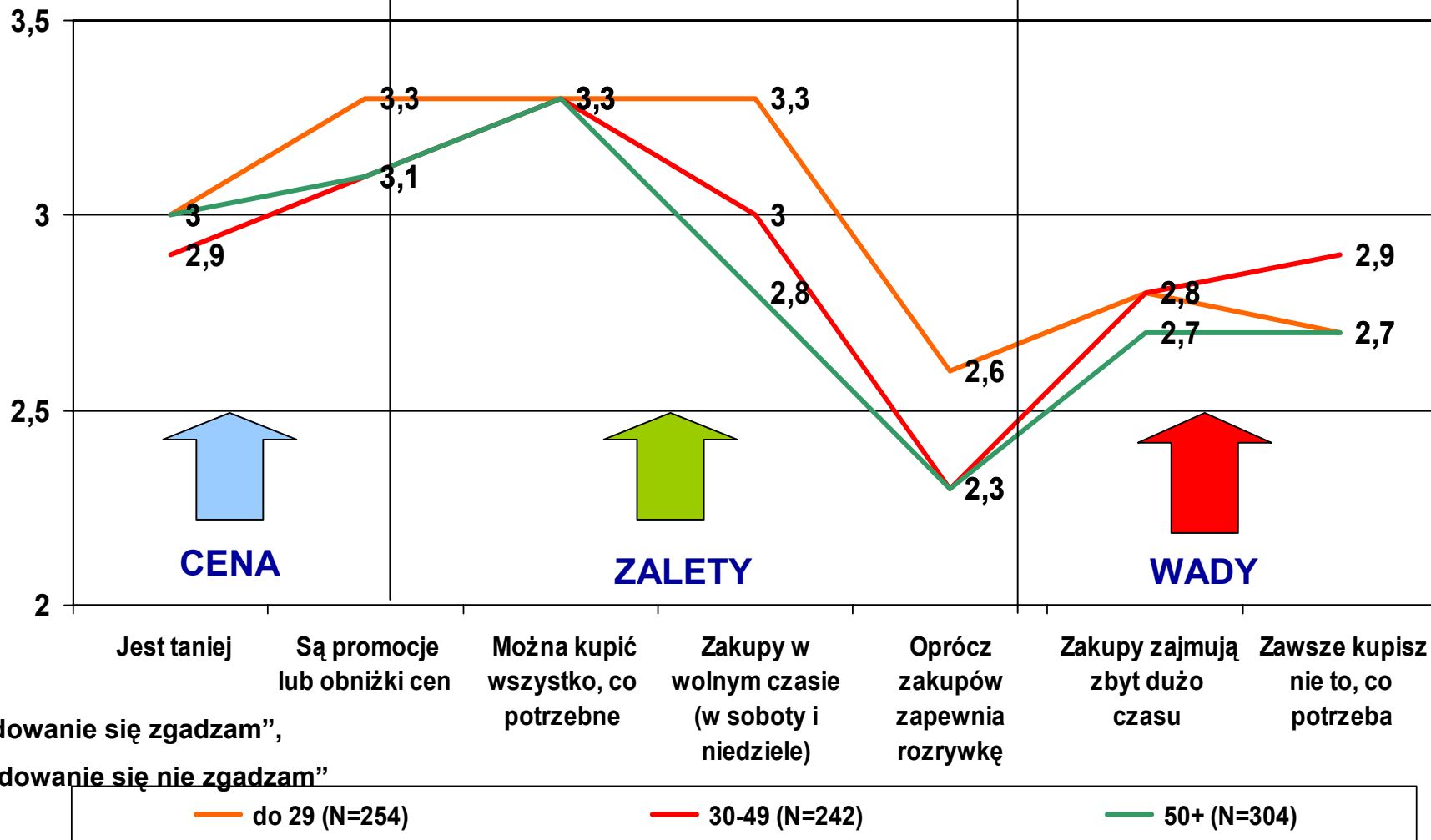
Opinie o dużych sklepach- oceny średnie (płeć)

Kobiety w większym stopniu niż mężczyźni doceniają zalety dużych sklepów.

Opinie o dużych sklepach (wiek)

Najkorzystniejszy stosunek do dużych sklepów mają ludzie młodzi. Szczególnie wysoko cenią oni sobie możliwość zakupów w wolnym czasie oraz promocje i obniżki cen. Wszyscy, niezależnie od wieku cenią duże sklepy za to, że można w nich kupić wszystko w jednym miejscu.

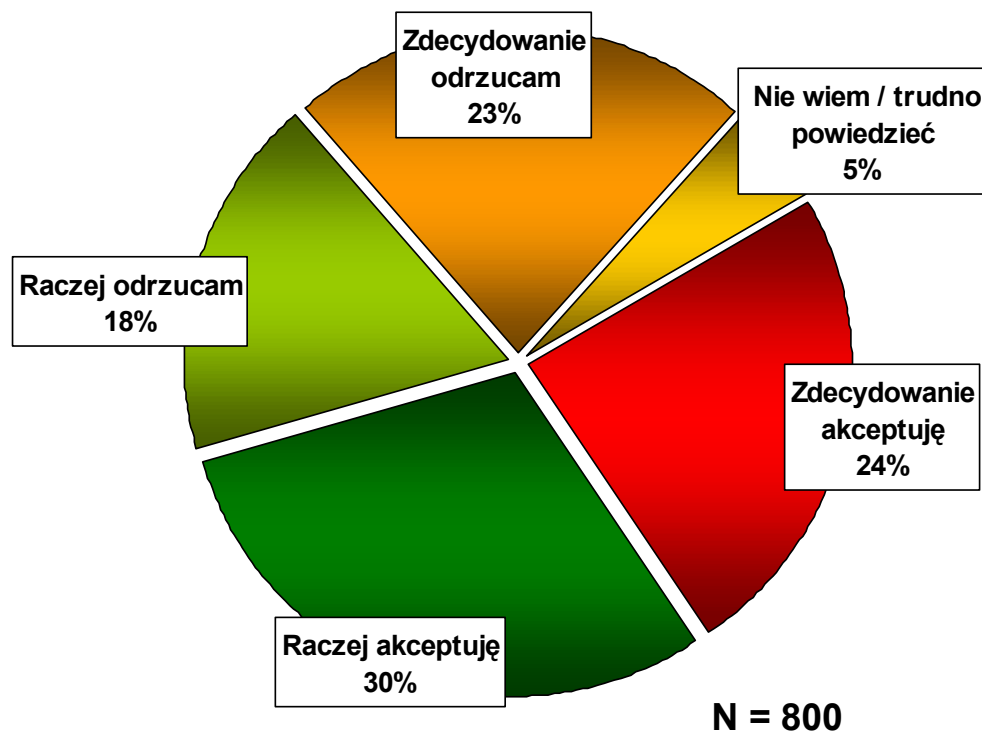

Stosunek Polaków do handlu w niedzielę

Czy akceptuje Pan(i), czy też odrzuca robienie zakupów w niedzielę?

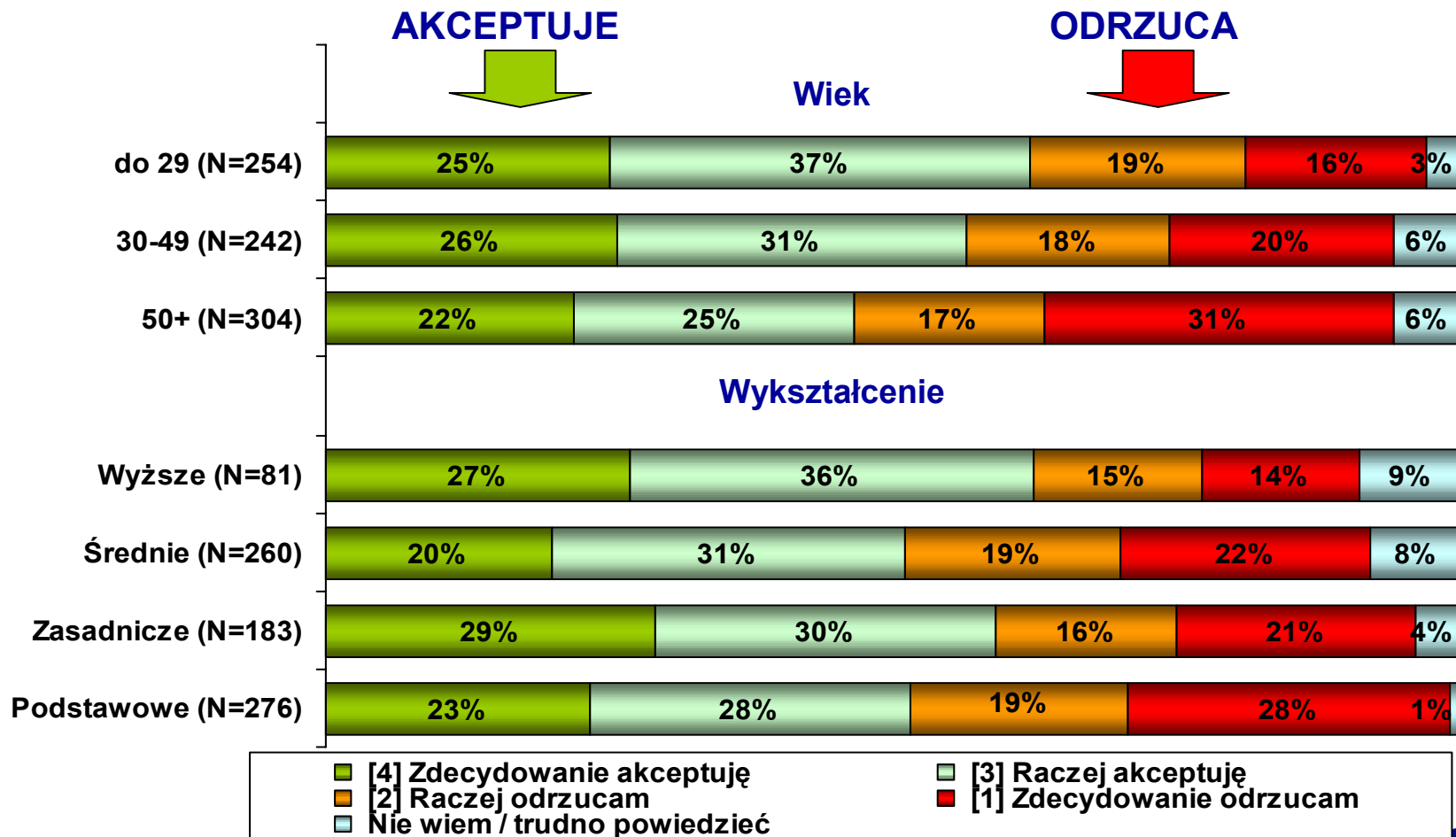
Zdania Polaków w kwestii dokonywania zakupów w niedzielę są podzielone, z niewielką przewagą opowiadających się za.

Czy akceptuje Pan(i), czy też odrzuca robienie zakupów w niedzielę (wiek i wykształcenie)?

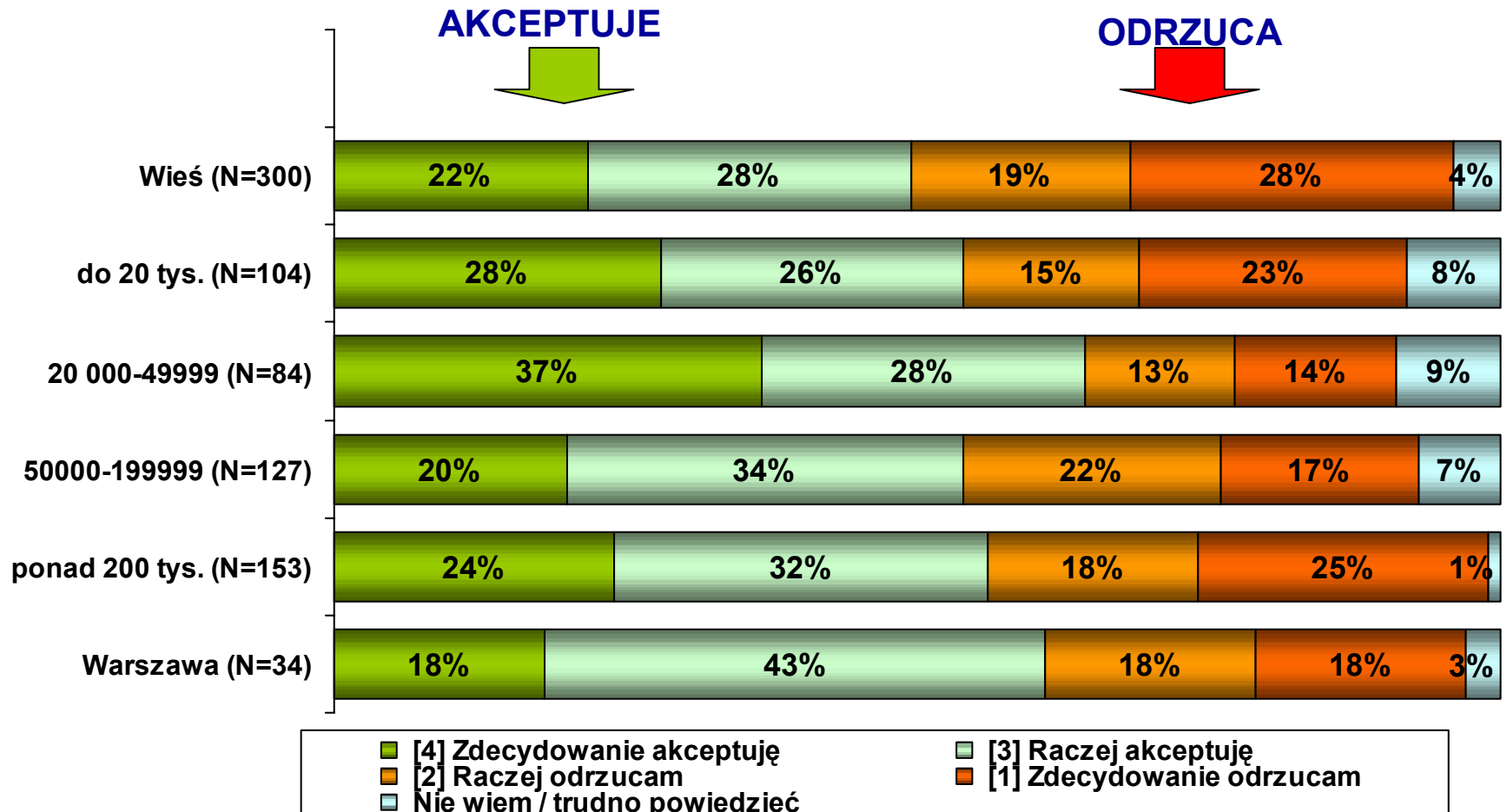
Odsetki akceptujących handel w niedzielę spadają wraz z wiekiem.

Najwyższe frakcje przeciwników odnotowano wśród ludzi starszych oraz wśród ludzi ze średnim i podstawowym wykształceniem.

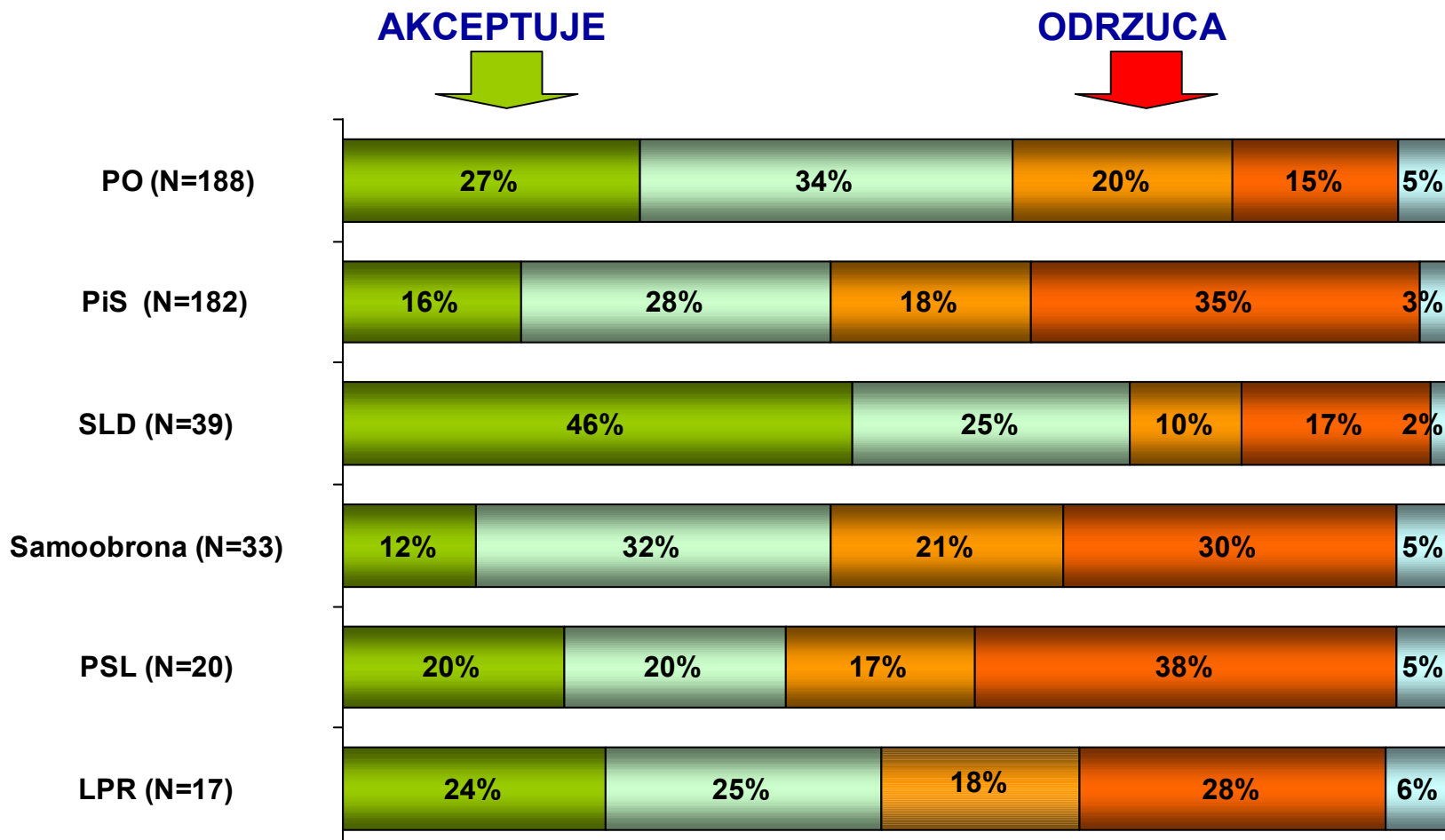
Czy akceptuje Pan(i), czy też odrzuca robienie zakupów w niedzielę (miejsce zamieszkania)?

Najmniejsze frakcje akceptujących handel w niedzielę odnotowano na wsi, największe zaś w miastach do 50 tys. mieszkańców oraz w Warszawie.

Czy akceptuje Pan(i), czy też odrzuca robienie zakupów w niedzielę (sympatycy partii)?

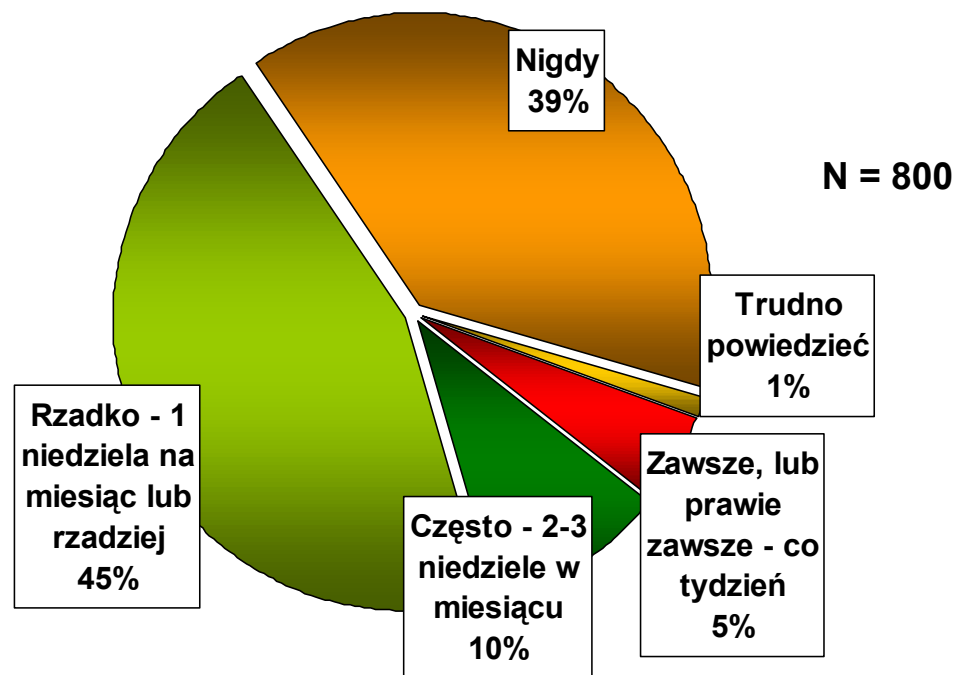
Największy odsetek akceptujących handel w niedzielę odnotowano wśród sympatyków SLD, najniższy zaś wśród zwolenników PiS, Samoobrony i PSL.

Zakupy w niedzielę - częstotliwość

Polacy stosunkowo rzadko dokonują zakupów w niedzielę.

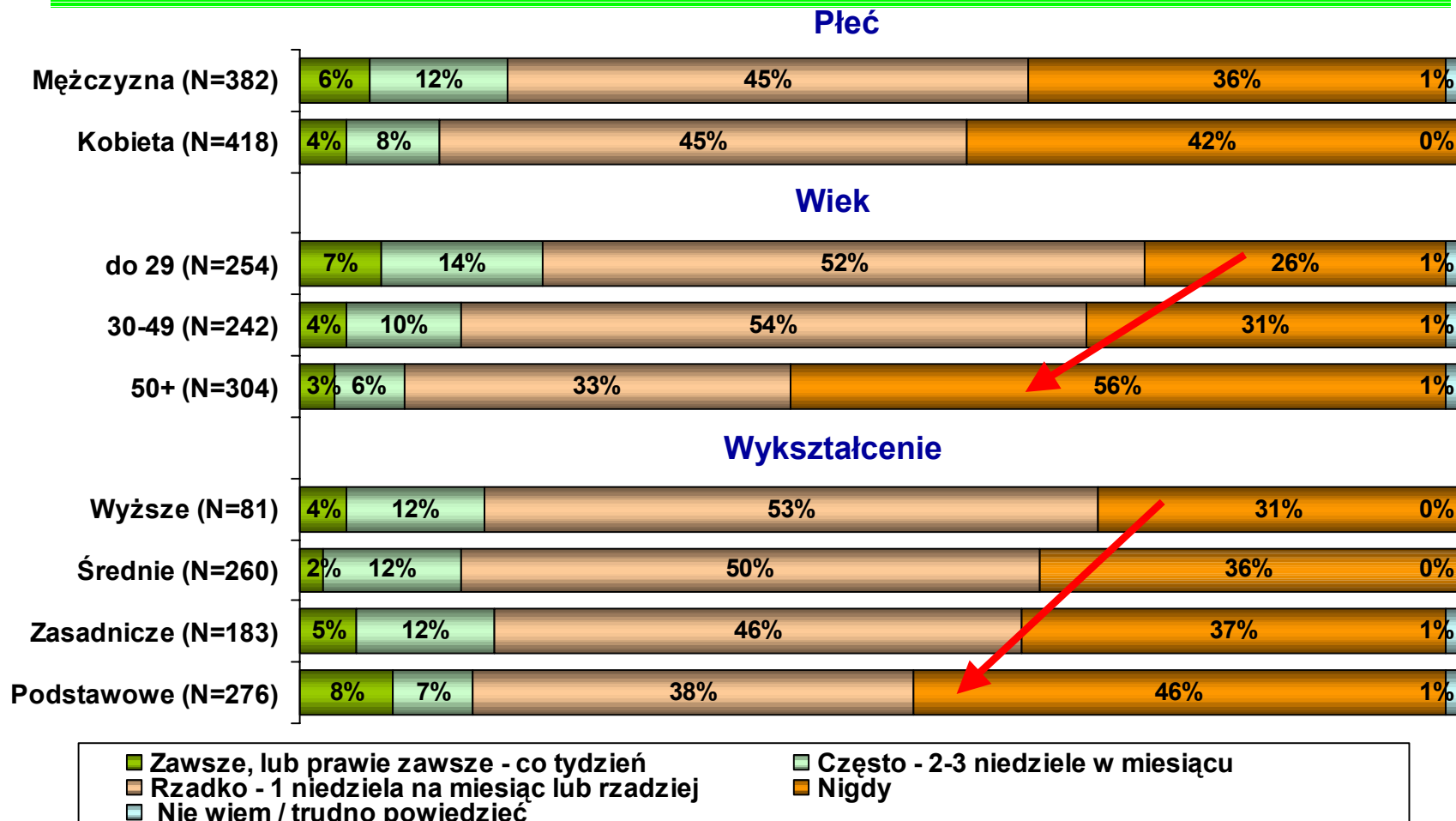
39% deklaruje, że zakupów w niedzielę nie robi nigdy, kolejne 45% przyznaje, że robi je rzadko - raz w miesiącu lub rzadziej.

Zakupy w niedzielę - częstotliwość

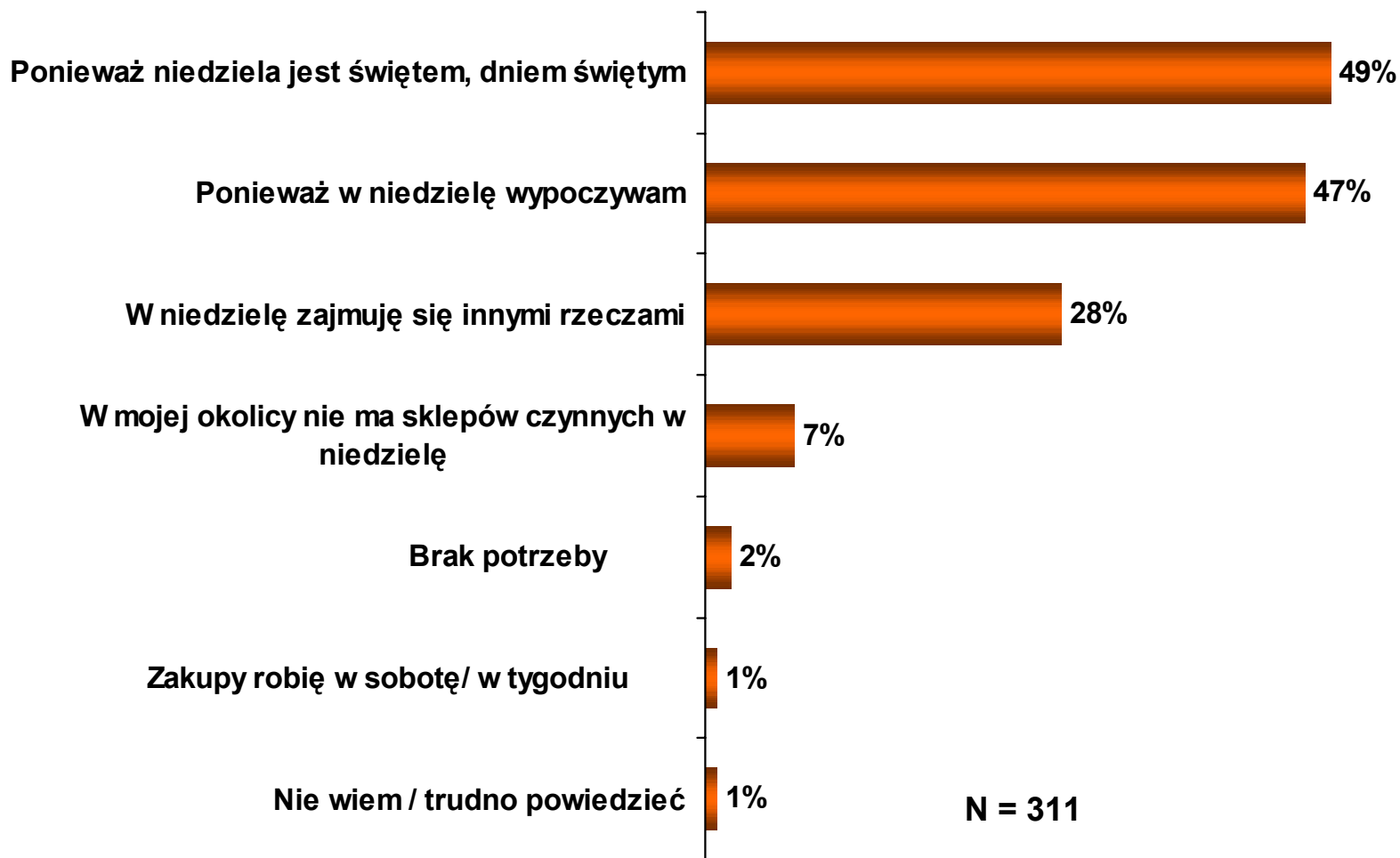
Nieco wyższe frakcje nigdy nie dokonujących zakupów w niedzielę odnotowano wśród kobiet.

Odsetki te rosną wraz z wiekiem, a maleją wraz ze wzrostem wykształcenia.

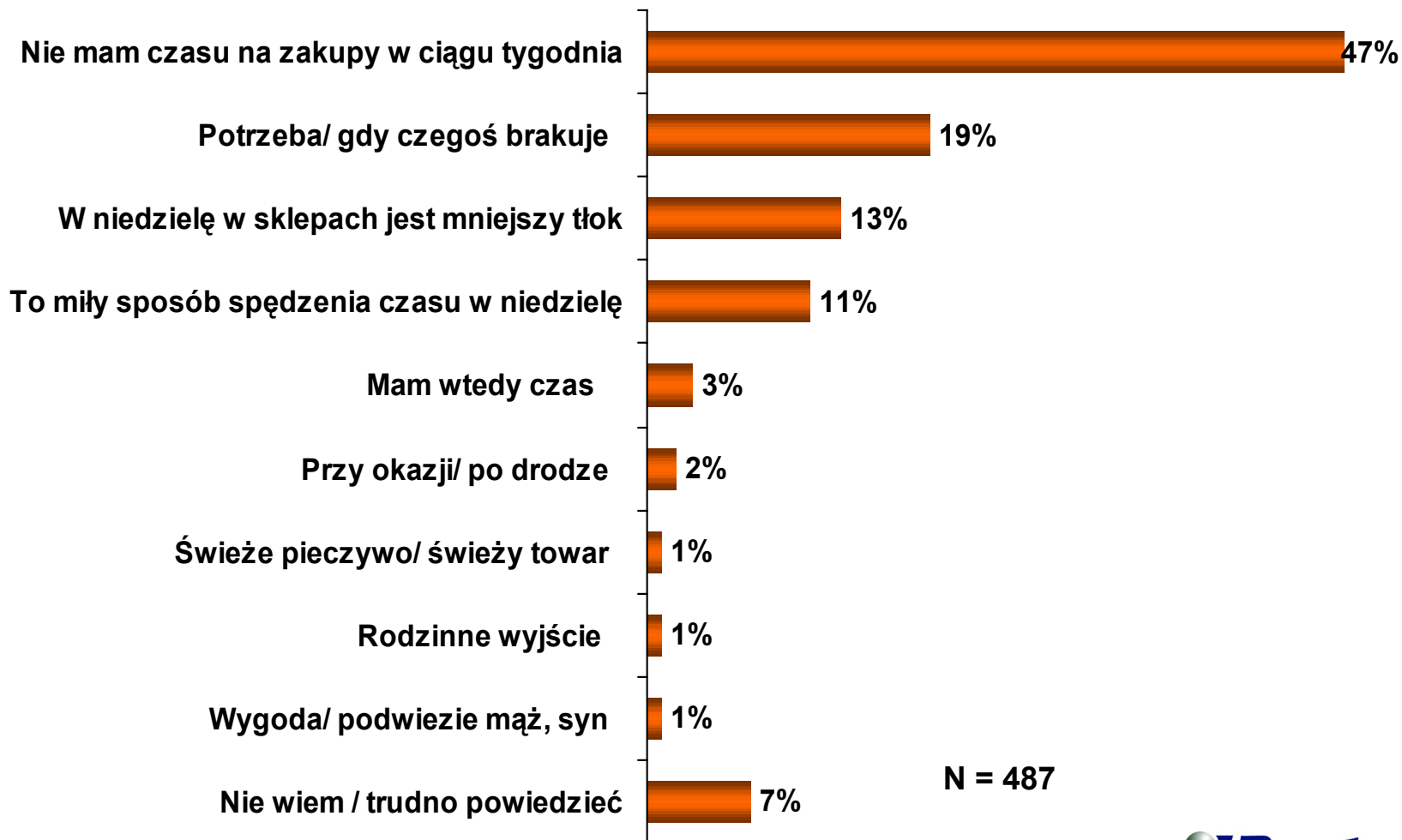
Dlaczego nie robi Pan(i) zakupów w niedzielę?

Dla tych, którzy nigdy nie robią zakupów w niedzielę, niedziela jest przede wszystkim świętem oraz dniem przeznaczonym na odpoczynek.

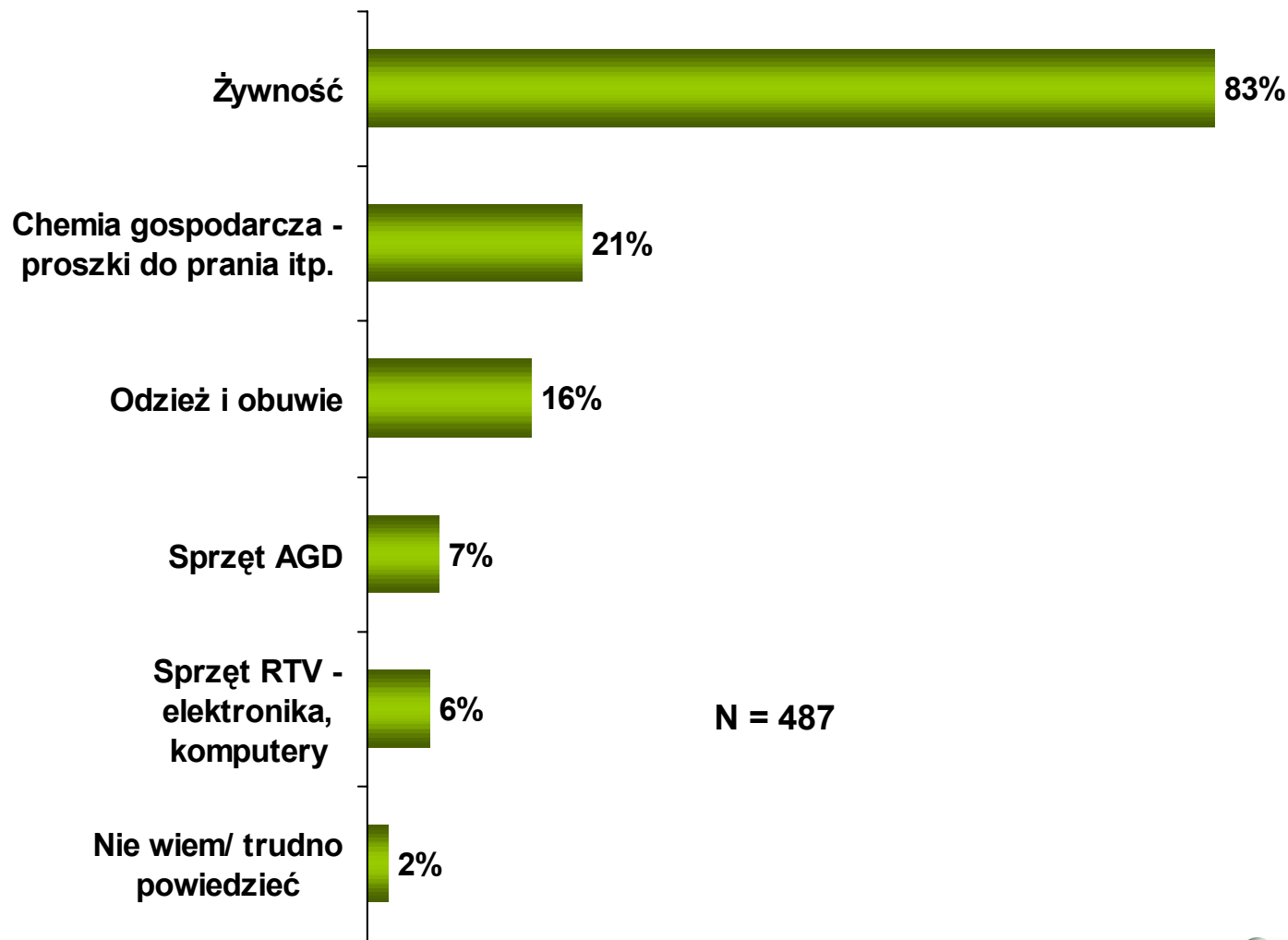
Dlaczego robi Pan(i) zakupy w niedzielę?

Ci, którzy dokonują zakupów w niedzielę, najczęściej po prostu nie mają na nie czasu w ciągu tygodnia.

Jakiego rodzaju zakupy robi Pan(i) w niedzielę?

W niedzielę najczęściej kupuje się żywność, ale również inne artykuły, takie jak chemia gospodarcza, czy odzież i obuwie.

Gdzie spędzał(a)by Pan(i) czas w niedzielę, gdyby sklepy nie były otwarte?

Alternatywę dla zakupów w niedzielę stanowią spotkania z rodziną, znajomymi oraz spędzenie czasu w domu. Respondenci wymieniali również spacery, wyjazdy za miasto oraz wyjścia do kina i do teatru.

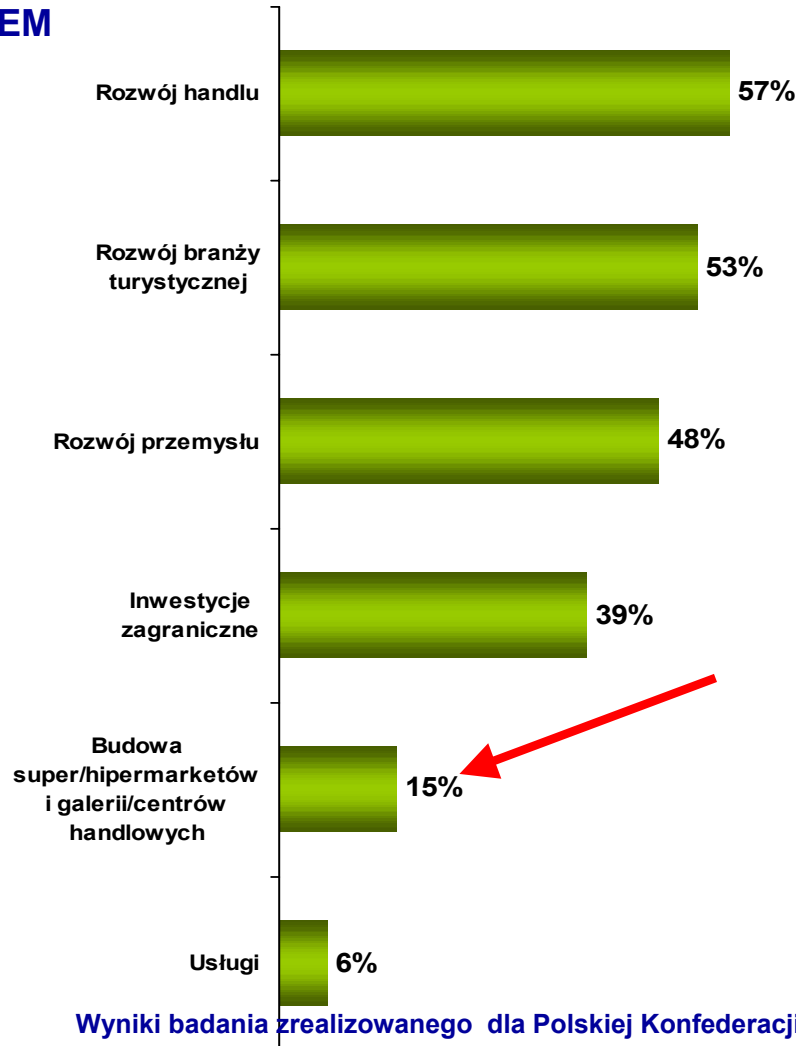

Perspektywa przedstawicieli władz samorządowych

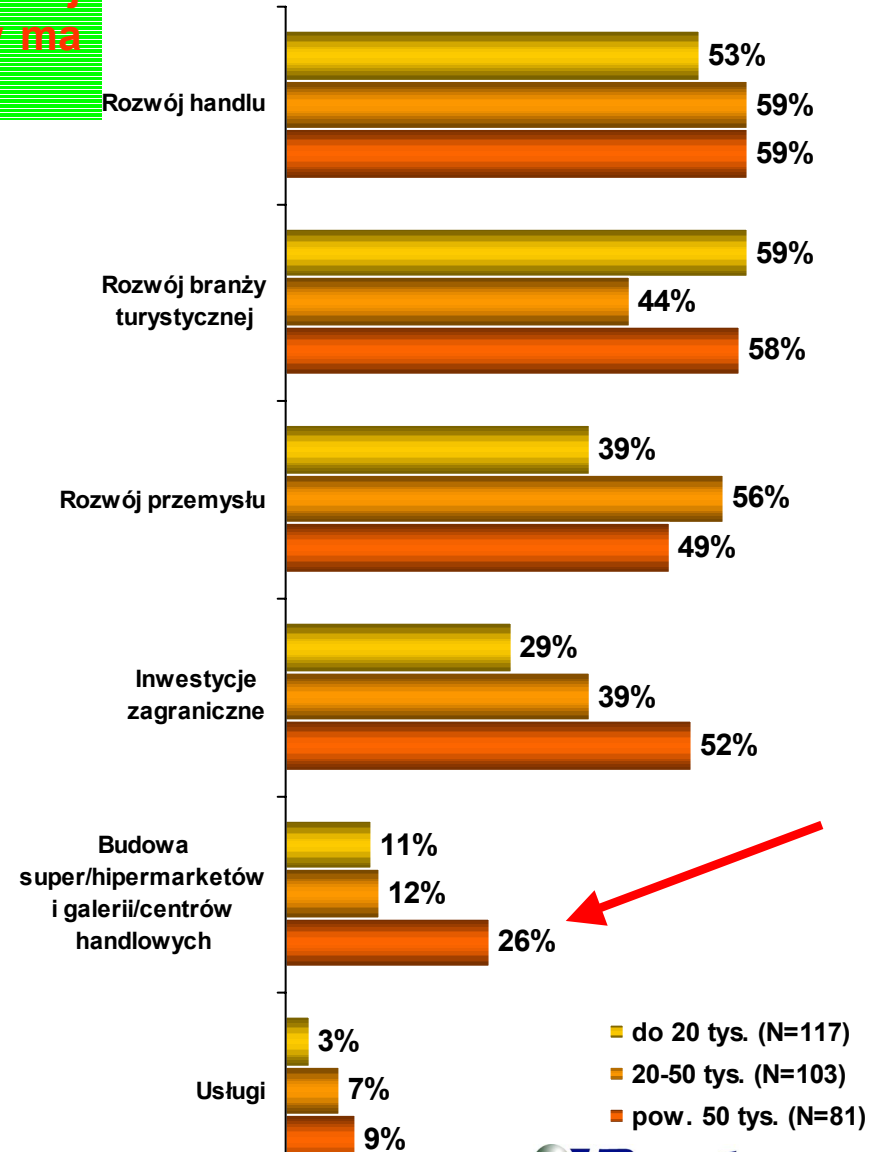
Warunki rozwoju miasta / gminy

Wśród warunków rozwoju miasta najczęściej wskazywano na rozwój handlu, branży turystycznej oraz rozwój przemysłu. Budowa dużych sklepów ma szczególne znaczenie w większych miastach.

OGÓŁEM

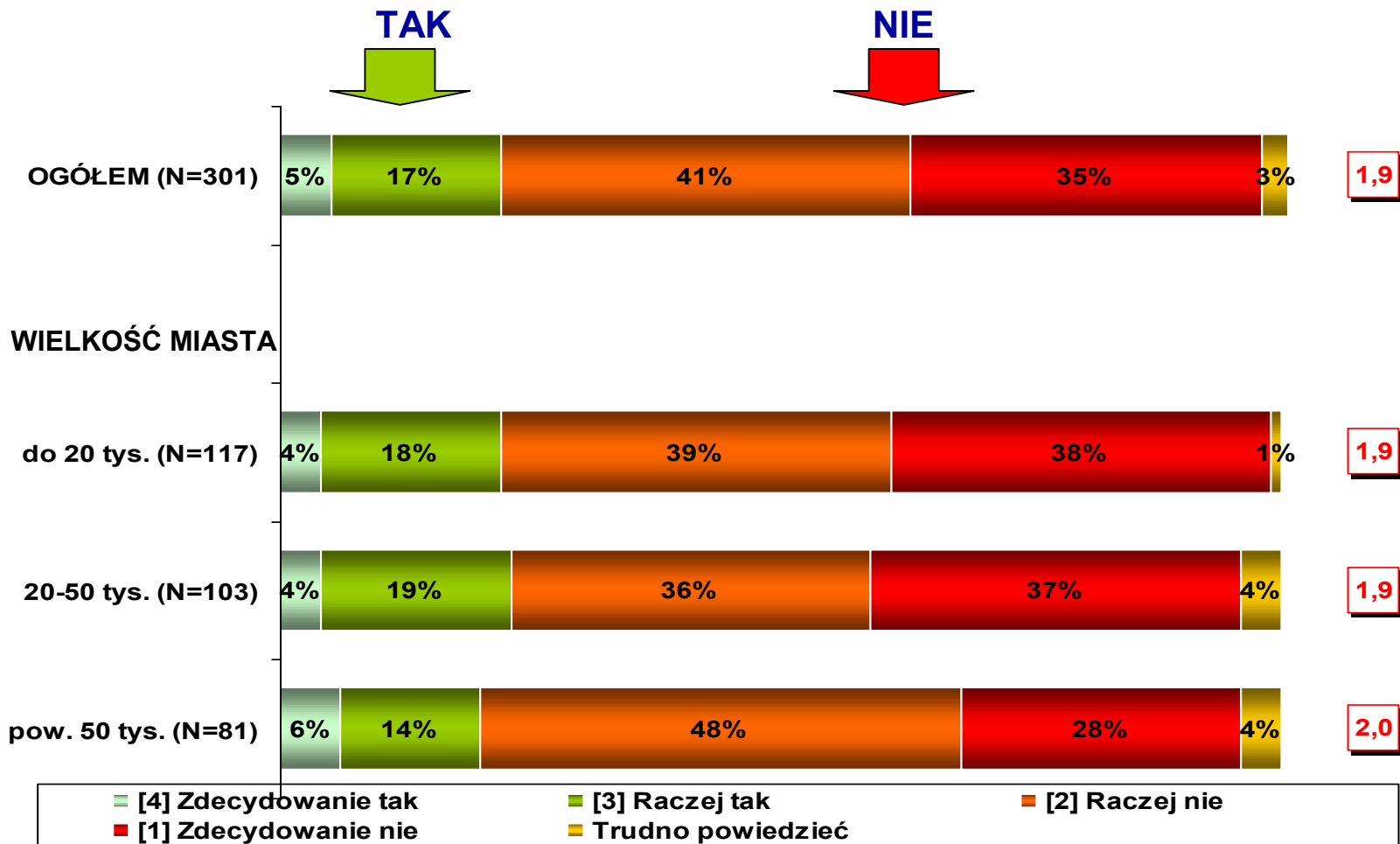

WIELKOŚĆ MIASTA

Czy możliwy jest rozwój miasta/gminy bez rozwoju infrastruktury handlowej?

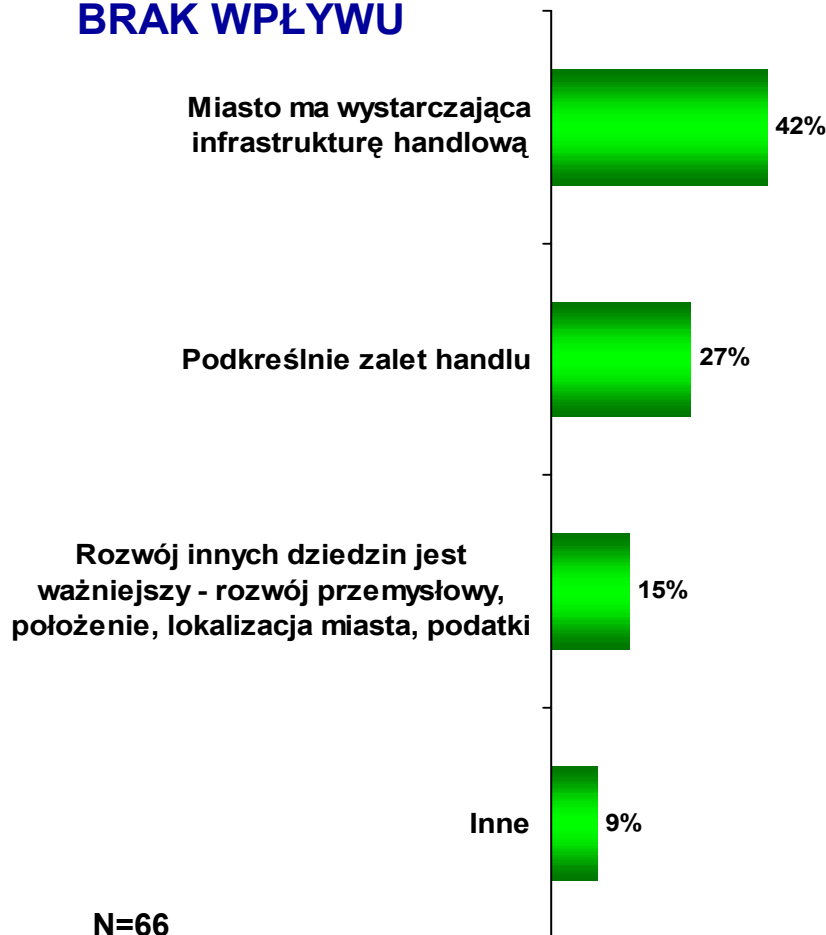
Zdecydowana większość przedstawicieli władz samorządowych, bez względu na wielkość miasta, nie wyobraża sobie rozwoju miasta/gminy bez rozwoju infrastruktury handlowej.

Uzasadnienia opinii o wpływie, bądź braku wpływu rozwoju infrastruktury handlowej na rozwój miasta/gminy

Opinia o braku wpływu najczęściej uzasadniana była faktem, że infrastruktura handlowa w mieście jest już wystarczająco dobrze rozwinięta.

BRAK WPŁYWU

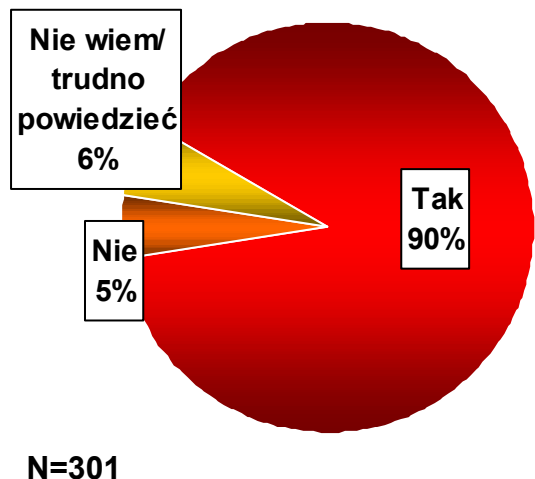
WPŁYW

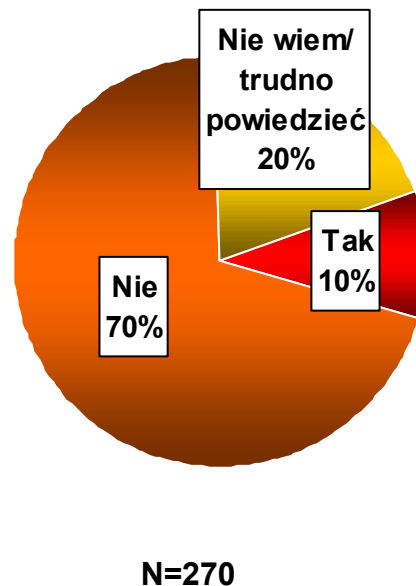
Wpływ na rozwój miasta ograniczenia powierzchni obiektów handlowych do 400 m²

Na ograniczenie powierzchni obiektów handlowych w programie rozwoju miasta wskazało 10% respondentów.

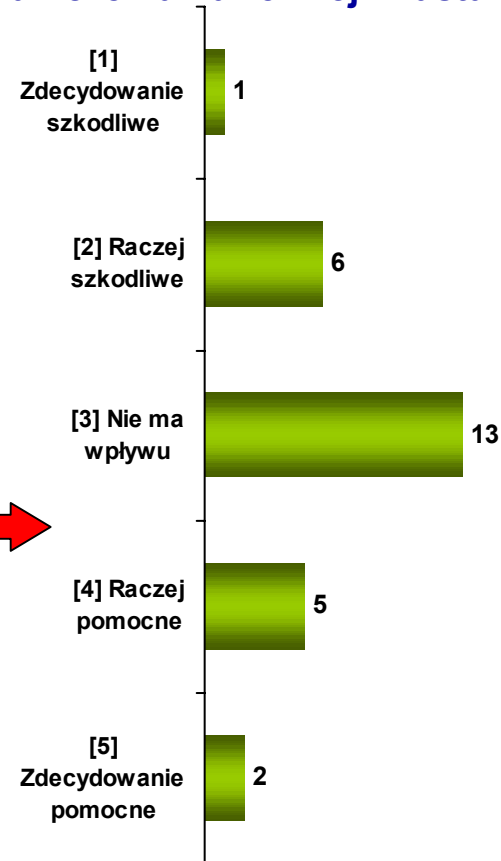
Czy miasto/ gmina posiada program rozwoju miasta/ jego infrastruktury?

Czy w programie tym ogranicza się powierzchnię obiektów handlowych do 400 m²?

Wpływ tego ograniczenia na rozwój miasta

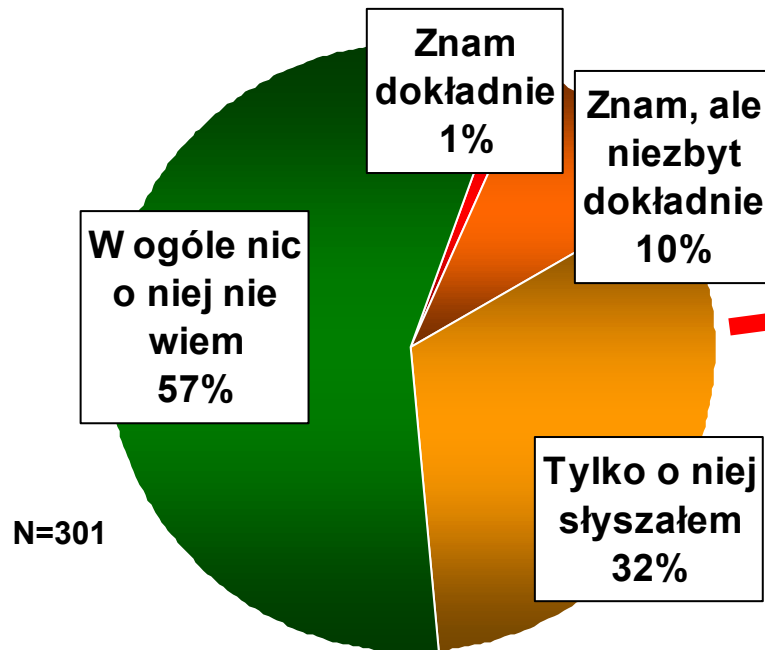

[podane w osobach]
N=27

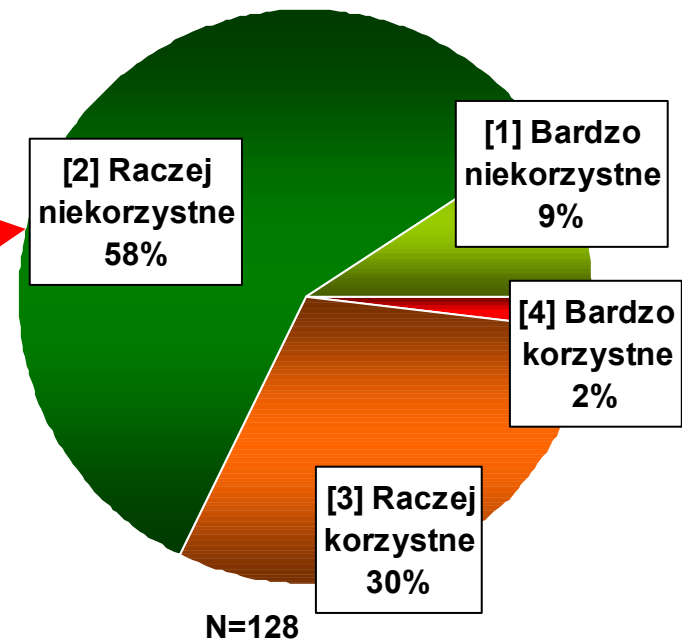
Znajomość i ocena projektu ustawy Samoobrony o Wielkopowierzchniowych Obiektach Handlowych

Projekt Ustawy Samoobrony nie jest powszechnie znany - 57% respondentów nie ma o nim żadnych informacji. Opinie na temat tego projektu, wśród tych, którzy o nim słyszeli są podzielone, z przewagą opinii negatywnych.

Czy zna Pan(i) treść projektu ustawy?

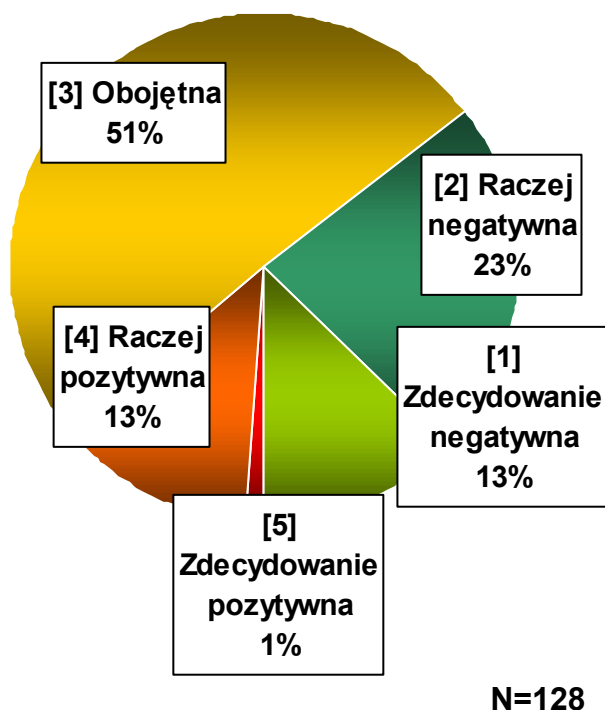
Opinia o projektowanych w tej ustawie utrudnieniach proceduralnych w stosunku do ubiegających się o pozwolenie na budowę sklepów wielkopowierzchniowych?

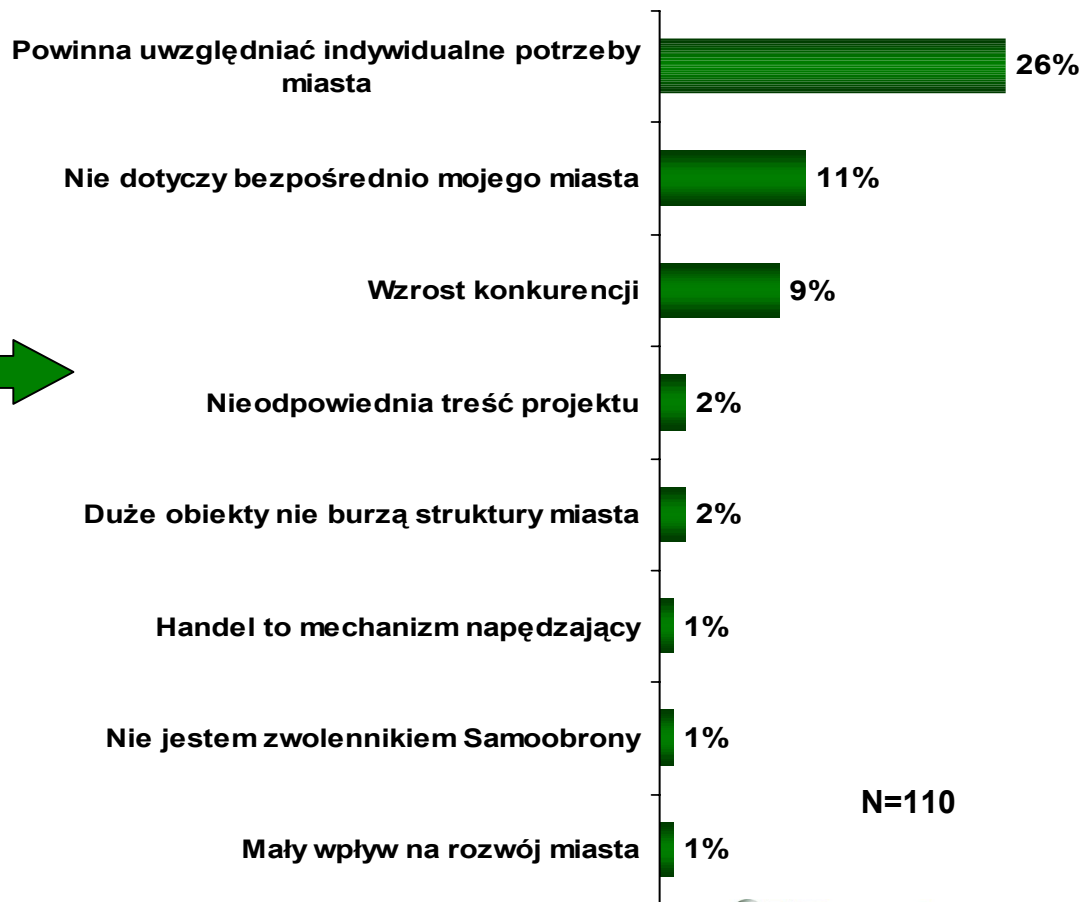
Ocena projektu ustawy Samoobrony o Wielkopowierzchniowych Obiektach Handlowych

Ponad połowa tych, którzy slyszezi o projekcie ustawy ma do niej stosunek obojętny. Wśród pozostałych przeważają opinie negatywne, które koncentrują się głównie na tym, że projekt ten nie uwzględnia indywidualnych potrzeb miasta.

Jaka jest Pana(i)
ogólna opinia o tej ustawie?

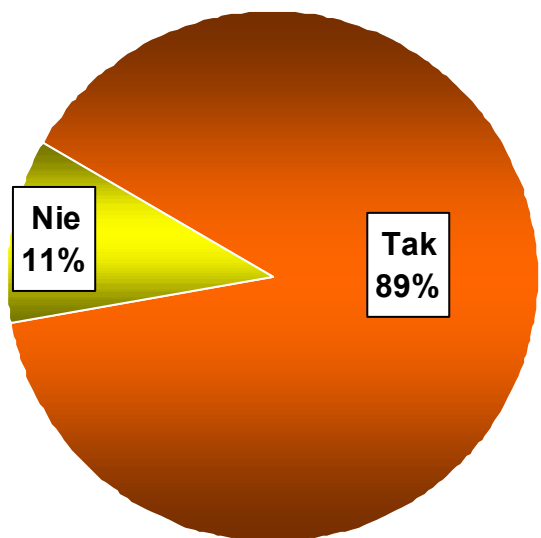
Uzasadnienia opinii negatywnych

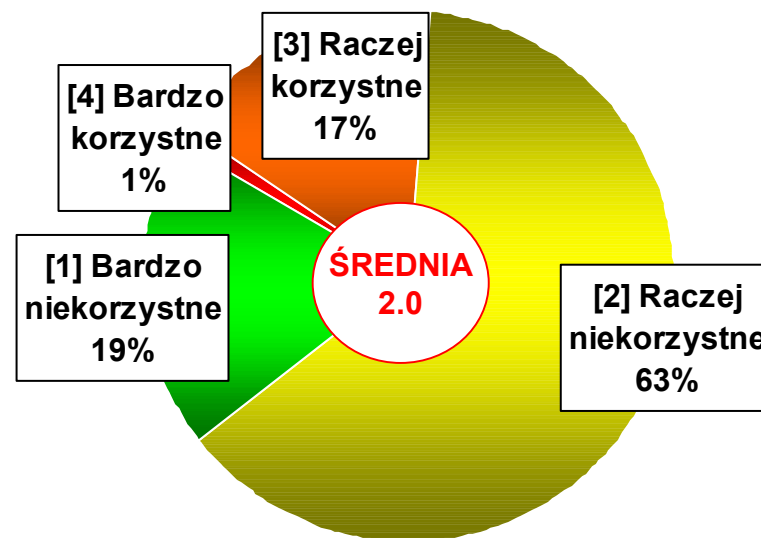
Znajomość i ocena projektu Ligi Polskich Rodzin dotyczącego zmian w Kodeksie Pracy

Projekt zmian w Kodeksie Pracy jest znany respondentom i niemal powszechnie uznawany za niekorzystny dla rozwoju miasta.

Czy słyszał(a) Pan(i) o projekcie zmian Ligi Polskich Rodzin w Kodeksie Pracy, chodzi nam tutaj głównie o zakaz handlu w niedzielę nałożony na obiekty zatrudniające powyżej 5 osób?

Czy Pana(i) zdaniem zmiany te (chodzi mi tu głównie o zakaz handlu w niedzielę) z punktu widzenia miasta są...

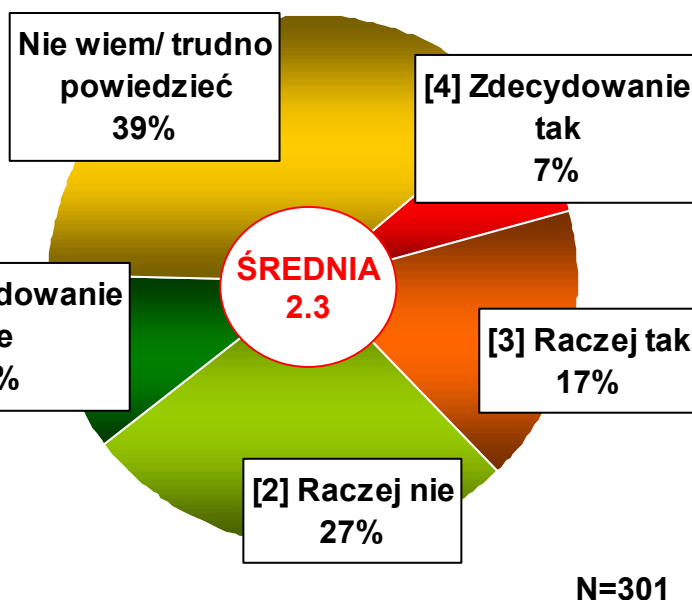

N=301

Proponowane zmiany w ustawie o WOH i Kodeksie Pracy, a kompetencje samorządu

Zdania na temat zabierania, poprzez proponowane zmiany, kompetencji miastu były podzielone z przewagą opinii przeciwnych. Ci którzy zgodzili się z tą opinią (24%) uważają, że nikt z zewnątrz nie powinien ingerować w decyzje dotyczące rozwoju miasta.

Czy proponowane zmiany zabierają kompetencje miastu?

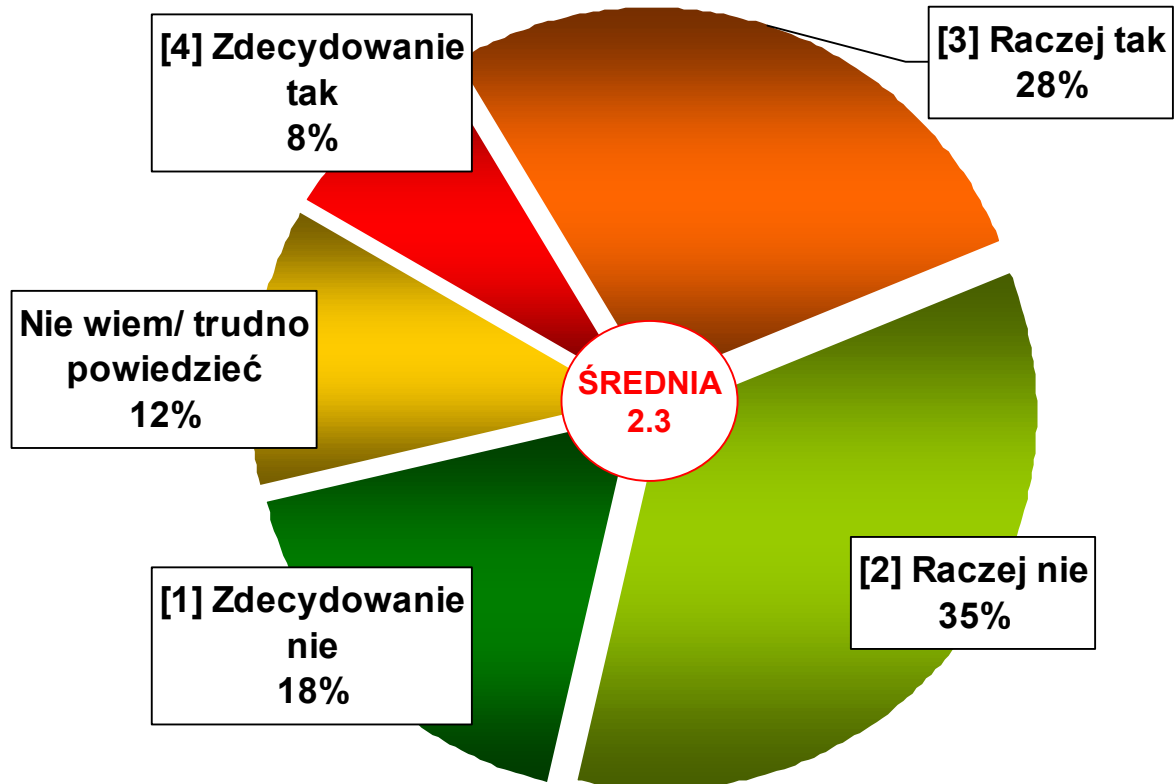

Dlaczego zabierają kompetencje ?

Czy biorąc pod uwagę potrzeby miasta, uważa Pan(i) że (kolejny) duży sklep powinien zostać wybudowany w Pana(i) mieście?

36% respondentów uznało, że korzystne dla ich miasta byłoby wybudowanie dużego sklepu. Przeciwnych tej opinii było 53% respondentów.

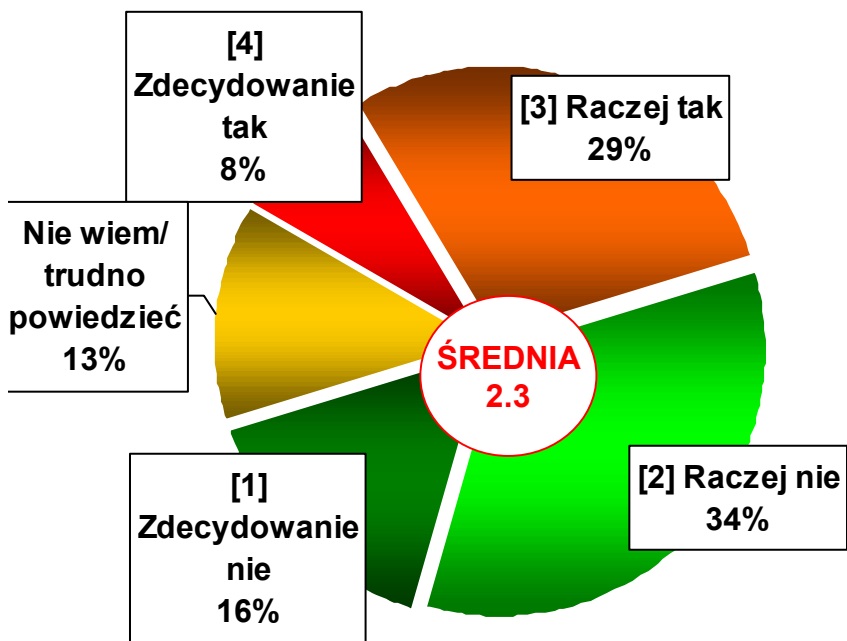

N=286

Czy biorąc pod uwagę potrzeby miasta, uważa Pan(i) że (kolejny) duży sklep powinien zostać wybudowany w Pana(i) mieście?

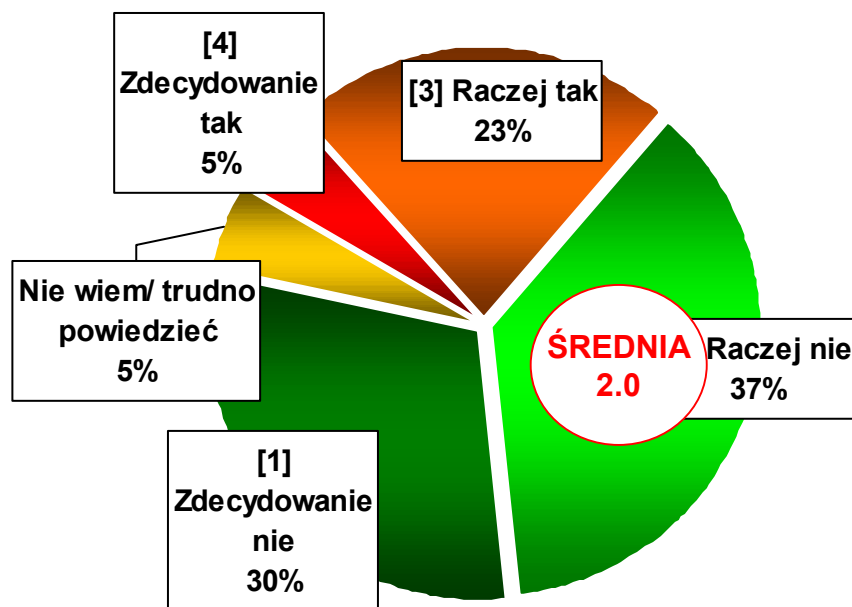
Nieco bardziej przychylni powstaniu w ich okolicy kolejnego dużego sklepu są przedstawiciele miast, w których już są duże sklepy.

W okolicy są duże sklepy

N=243

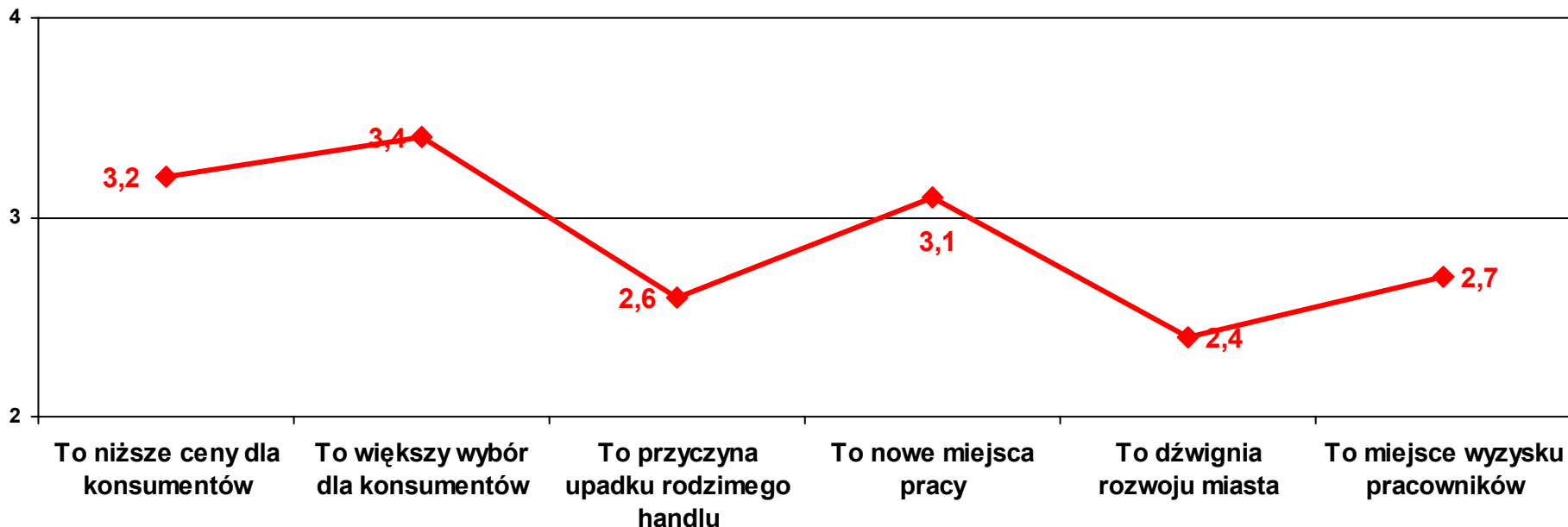
W okolicy nie ma dużych sklepów

N=43

Na ile zgadza się Pan(i) bądź nie zgadza z następującymi stwierdzeniami dotyczącymi dużych sklepów?

Zdaniem przedstawicieli władz samorządowych duże sklepy to przede wszystkim większy wybór i niższe ceny dla konsumentów oraz nowe miejsca pracy.

SKALA: [1] Zdecydowanie się nie zgadzam
[2] Raczej się nie zgadzam
[3] Raczej się zgadzam
[4] Zdecydowanie się zgadzam

—◆— OGÓŁEM (N=301)

Podsumowanie - perspektywa konsumentów

- Duży sklep w sąsiedztwie, czyli de facto doświadczenie w korzystaniu z jego oferty, wpływa w sposób pozytywny na stosunek do tego typu sklepów.
- To właśnie ci, którzy mają w pobliżu duże sklepy widzą, że są one potrzebne i chętnie widzieliby w swojej okolicy kolejne takie sklepy.
- Duże sklepy najczęściej zwolenników mają wśród ludzi młodych, posiadających wyższe wykształcenie, wśród mieszkańców większych miast.
- Choć sieć dużych sklepów rozrasta się, to nadal miejscem codziennych zakupów są małe sklepy osiedlowe, zakupy w dużych sklepach robi się znacznie rzadziej.
- Duże sklepy dają przede wszystkim wygodę - możliwość zrobienia wszystkich zakupów pod jednym dachem, w różnych godzinach, w dni wolne od pracy.
- Konsumenty cenią również to, że duże sklepy to niższe ceny, promocje i obniżki przy jednoczesnej szerokiej ofercie.

Podsumowanie - perspektywa konsumentów

- ❑ Zdania Polaków w stosunku do robienia zakupów w niedzielę są podzielone z niewielką przewagą zwolenników.
- ❑ Największe frakcje przeciwników zakupów w niedzielę odnotowano wśród ludzi starszych, wśród osób ze średnim i podstawowym wykształceniem oraz wśród mieszkańców wsi i małych miasteczek.
- ❑ Gdy przejdziemy w obszar zachowań widać jednak, że Polacy stosunkowo rzadko dokonują zakupów w niedzielę - około 40% nie robi tego nigdy, kolejne 45% rzadko - 1 niedziela na miesiąc lub rzadziej.
- ❑ Dla tych, którzy nie robią zakupów w niedzielę, niedziela jest przede wszystkim świętem oraz dniem przeznaczonym na odpoczynek.
- ❑ Ci, którzy robią zakupy w niedzielę podkreślają przede wszystkim to, że w tygodniu po prostu nie mają na nie czasu.
- ❑ Alternatywę dla zakupów w niedzielę stanowią różne formy wypoczynku, spotkania z rodziną, znajomymi oraz wyjścia do kina i teatru.

Podsumowanie - perspektywa przedstawicieli władz samorządowych

- Rozwój handlu to najczęściej wymieniany warunek rozwoju miasta. Wśród tych warunków Wskazywano tu także na rozwój branży turystycznej oraz rozwój przemysłu.
- Budowa dużych sklepów wymieniana była w dalszej kolejności. Znacznie częściej aspekt ten wskazywano w dużych miastach.
- Gdy zapytano wprost, większość respondentów stwierdziła, że nie wyobraża sobie rozwoju miasta bez rozwoju infrastruktury handlowej.
- Ograniczanie powierzchni obiektów handlowych w programie rozwoju miasta nie jest częstym zjawiskiem - na taką praktykę wskazało 10% respondentów.
- Projekt ustawy Samoobrony o WOH nie jest powszechnie znany. Ci, którzy o nim słyszeli mają na jego temat opinie podzielone z niewielką przewagą opinii negatywnych.
- Główny zarzut w stosunku do tego projektu to fakt, że nie uwzględnia on indywidualnych potrzeb miasta.

Podsumowanie - perspektywa przedstawicieli władz samorządowych

- ❑ Projekt LPR dotyczący zmian w Kodeksie Pracy (zakaz handlu w niedzielę nałożony na obiekty zatrudniające powyżej 5 osób) jest znany większości respondentom i w dużej mierze uznawany za niekorzystny dla rozwoju miasta.
- ❑ Jednak większość respondentów nie postrzega tego projektu jako ograniczenia kompetencji władz samorządowych.
- ❑ Ci którzy głoszą pogląd przeciwny mówią, że żadne ustawy nie powinny ingerować w decyzje o rozwoju miasta i gospodarki, a zakaz handlu w niedzielę jest próbą takiej ingerencji.
- ❑ Przedstawiciele władz samorządowych doceniają zalety dużych sklepów - zarówno dla konsumentów jak i dla rozwoju miasta. Ich zdaniem duże sklepy to przede wszystkim większy wybór i niższe ceny dla konsumentów oraz nowe miejsca pracy dla mieszkańców.
- ❑ Ponad 1/3 przedstawicieli władz samorządowych chętnie widziałaby budowę dużego sklepu w swojej okolicy. Częściej opinię taką wyrażali ci, którzy mają już w sąsiedztwie duże sklepy.